

ΑΛΛΑΓΗ ΠΛΕΥΣΕΩΣ

Τὸ Βορειοηπειρωτικὸ Ζήτημα συμπλήρωσε, τὸν περασμένο Φεβρουάριο (2015), ἑκατὸν ἕνα χρόνια, ἀπὸ τότε ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ καθιερώθηκε ὁ ὅρος Βόρειος Ἠπειρος (1914). Τὰ γεγονότα εἶναι λίγο-πολύ γνωστά, μίξις καὶ τὸν προηγούμενο χρόνο ἔγιναν ἀρκετές ἐκδηλώσεις σὲ Ἀθήνα, Κόνιτσα, Θεσσαλονίκη κ.ά. Οἱ Μεγάλες Δυνάμεις ἐκείνης τῆς ἐποχῆς προσάρτησαν τὸ βόρειο τμῆμα τῆς Ἠπείρου στὸ νεοσύστατο κρατὶδιο τῆς Ἀλβανίας, ἐντελῶς αὐθαίρετα. Οἱ Βορειοηπειρώτες ἐπαναστάτησαν, ἐνίκησαν κατὰ κράτος τὶς ἀλβανικὲς συμμορίες καί, τελικὰ ὑπεγράφη καὶ ἀπὸ τὴν Ἀλβανία τὸ «Πρωτόκολλο τῆς Κερκύρας», ποὺ ἀναγνώριζε στὴν Βόρειο Ἠπειρο εὐρεία αὐτονομία μέσα στὸ ἀλβανικὸ κράτος.

Ἐκτοτε, ἔγιναν δύο Παγκόσμιοι Πόλεμοι, ὁ χάρτης τῆς Εὐρώπης ἄλλαξε σὲ πολλά, καινούργια κράτη ἰδρύθηκαν, οἱ δύο Γερμανίες ἐνώθηκαν, γιὰ νὰ παραλείψουμε καὶ ἄλλα σημαντικὰ, πάντως, γεγονότα, ἀλλὰ ἡ Βόρειος Ἠπειρος μέχρι τὰ τέλη τοῦ περασμένου αἰῶνα ζοῦσε σὲ κατάσταση δουλείας, σ' ἕνα ἀπάνθρωπο καθεστῶς, ποὺ εἶχε ἐπιβάλει ὁ κομμουνιστὴς δικτάτορας Ἐνβέρ Χότζα, ὁ ὁποῖος εἶχε περιζώσει ὅλη τὴν χώρα μὲ τὰ ἠλεκτροφόρα συρματοπλέγματα...

Ἐπὶ γὰρ, βέβαια, ἡ...αὐτονομία. Ἀλλὰ ἡ ἡγεσία, μέσα, τὴν εἶχε γράψει στὰ παλαιότερα τῶν ὑποδημάτων τῆς. Καὶ ὅσοι παρακολουθοῦσαν τὶς διάφορες φάσεις τοῦ Ζητήματος τῆς Βορείου Ἠπείρου, θυμοῦνται ἀσφαλῶς ὅτι οἱ φυλακὲς καὶ οἱ ἐξορίες στέναζαν ἀπὸ τὶς χιλιάδες Βορειοηπειρώτες, ποὺ ἐπιμωροῦντο καὶ βασανίζονταν διότι ἤθελαν νὰ μένουν Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ καὶ Ἑλληγες. Καὶ ὅτι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς δυστυχισμένους ἐκείνους δὲν γύρισαν στὰ χωριά τους ποτέ.

Ξαφνικὰ, σ' ἐκεῖνο τὸ θανατερό σκοτάδι ἔλαμψε ἕνα ἐπιδοφόρο φῶς. Ἦταν ὁ ἀοίδιμος Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτισης ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ, ποὺ σηκώνοντας τὸ Βορειοηπειρωτικὸ Ζήτημα στοὺς δυνατοὺς ἄμους του, μετέφερε τὸ δράμα καὶ τὸ κλάμα τῶν ἀδελφῶν μας σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ σὲ ἐπίσημα Βήματα τοῦ Ἐξωτερικοῦ. Καὶ μὲ τὴν βοήθεια τῆς ΣΦΕΒΑ καὶ τοῦ ΠΑΣΥΒΑ, κυρίως ὅμως μὲ τὴν ἀρωγὴ τοῦ Οὐρανοῦ, πέτυχε νὰ ἀφυπνίσῃ τὶς καρδιὲς τοῦ Ἑλληνισμοῦ, κάνοντας πρῶτο ἐθνικὸ θέμα τὸ Βορειοηπειρωτικὸ, παρὰ τὶς λυσσαλέες ἀντιδράσεις κάποιων φιλοαλβανικῶν κύκλων στὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν ἐν γένει ἀδιαφορία καὶ ἀπραξία τῶν Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων. Ὅμως ὁ ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ βιάστηκε νὰ φύγῃ καὶ νὰ ἀναχωρήσῃ γιὰ τὴν αἰωνιότητα, στὶς 12 Δεκεμβρίου 1994...

Ἦδη ἡ κατάσταση, μέσα, δὲν εἶναι καθόλου ἐνθαρρυντικὴ, μὲ τὸν διχασμὸ νὰ κατατρώγῃ τὰ σπλάχνα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνικῆς Κοινότητος, πρὸς μεγάλη χαρὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς. Παράλληλα, ἔχουν αὐξηθῆ τὰ κρούσματα βίας σὲ βάρος τῶν Βορειοηπειρωτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ κυριαρχῇ ὁ φόβος καὶ ἡ ἀνασφάλεια. Καὶ ἡ «αὐτονομία»; Καὶ τὸ «Πρωτόκολλο τῆς Κερκύρας» καὶ οἱ κατὰ καιροὺς δεσμεύσεις τῆς Ἀλβανίας γιὰ τὴν παιδεία, τὴν θρησκεία κλπ. τῶν Ἑλλήνων; Ψιλὰ γράμματα γιὰ τοὺς γείτονες ὅλα αὐτὰ, ἀφοῦ ἀταλάντευτος σκοπὸς τους εἶναι νὰ ἐκδιώξουν ἀπὸ τὰ πατρία ἐδάφη τους τοὺς Βορειοηπειρώτες.

Γι' αὐτὸ, εἶναι καιρὸς, φρονοῦμε, γιὰ ἀλλαγὴ πλεύσεως. Καὶ ἀλλαγὴ σημαίνει ἐνώση τῆς Βορείου Ἠπείρου μὲ τὴν Μητέρα Ἑλλάδα. Πάνω σ' αὐτὴ τὴν κατεύθυνση πρέπει ἐφεξῆς νὰ κινηθοῦμε καὶ νὰ ἐργασθοῦμε. Γιατί, ἑκατὸ χρόνια, μὲ τὴν αὐτονομία ὑποτίθεται, εἶναι πολλὰ, πάρα πολλὰ. Χρόνια μὲ πίκρες καὶ βάσανα. Οἱ Βορειοηπειρώτες ἀξίζουν μιὰ καλλίτερη μεταχείριση πρὸ παντὸς ἀπὸ τὴν Μητέρα Ἑλλάδα. Διαφορετικὰ, οὐκ ἔσται παῦλα τῶν δεινῶν.

«ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ»

Η 25^η ΜΑΡΤΙΟΥ ΣΤΗΝ ΒΟΡΕΙΟ ΗΠΕΙΡΟ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΓΩΝΑΣ

σελίδα 8-9

Η ΕΘΝΙΚΗ
ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ
25^η ΜΑΡΤΙΟΥ
ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

σελίδα 11

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ
ΕΟΚΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ
(1955-59)

Ο ΝΕΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ
«ΟΜΟΝΟΙΑ»
Λ. ΠΑΠΠΑΣ

σελίδα 6-7

σελίδα 16

Θυμάμαι... Γράφει ο Χρ. Σιχλιμοίρης

...τῶν πονεμένων ὁ Πατέρας.

έγκαίνια Γηροκομείου

έγκαίνια Οικότροφείου Θηλέων

Χωρίς άμφιβολία ὁ Σεβαστιανὸς ἀνήκει σ' ἐκείνους τοὺς εὐλογημένους καὶ ἀξιωμακάριστους πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπευθύνεται ἡ πανευφρόσυνη πρόσκληση τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· «Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου». Ἡ αἰτιολόγησις, τὸ σκεπτικὸ αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως εἶναι σὰν νὰ ζωγραφίζει καὶ νὰ ἀπεικονίζει τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο του, τὸ σκόρπισμα τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ ὅσων ὑλικῶν δυνάμεων διέθετε στὸ νὰ βοηθήσει φτωχοὺς νέους νὰ σπουδάσουν, γέροντας νὰ βροῦν ἀποκούμπι καὶ στήριγμα, ξένους νὰ ξαποστάσουν, θλιμμένους καὶ ἀρρώστους νὰ παρηγορηθοῦν, φυλακισμένους καὶ ἀλύτρωτους νὰ νοιώσουν ἀγάπη καὶ θαλπωρὴ· «ἐπέινασα γάρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην, καὶ συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην, καὶ ἤλθετε πρὸς μέ».

Μὲ τὰ λόγια τοῦτα σὲ μία ἀποστροφή τῆς ὁμιλίας του ὁ π. Θεόδωρος Ζήσης ὡς κύριος ὁμιλητὴς στὶς 24 Αὐγούστου 1995, ἀναφέρθηκε στὴν **κληρονομία τοῦ Σεβαστιανοῦ**. Καὶ ἦταν ὄντως ἔτσι...ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἀρχιερατείας του στὴν ἀκριτικὴ Κόνιτσα **διεῖδε τὶς ἀνάγκες τῶν**

νέων καὶ τῶν γερόντων τῶν χωριῶν τῆς ἐπαρχίας του, ποὺ χρειάζονταν στέγη, οἱ μὲν γιὰ νὰ σπουδάσουν στὸ Γυμνάσιον τῆς Κόνιτσας, οἱ δὲ γιὰ νὰ νοιώσουν λιγὴ φροντίδα καὶ ἀγάπη ἀπὸ τοὺς συνεργάτες του στὰς δυσμὰς τοῦ βίου των... Ξεκίνησε λοιπὸν ἕναν ἀγῶνα γιὰ νὰ στηθοῦν καὶ λειτουργήσουν τὰ ἱδρύματα αὐτὰ τόσο τὸ Γηροκομεῖο (φωτὸ 1)

ὅσο καὶ τὸ Οἰκοτροφεῖο Θηλέων (φωτὸ 2). Τὴ χαρὰ ἔκανε στὰ ἐγκαίνια τους...—ὅπως καὶ ἀπὸ τὶς φωτογραφίες φαίνεται— Πόσοι νέοι καὶ ἡλικιωμένοι δὲν φιλοξενήθηκαν στὰ ἱδρύματα αὐτὰ χωρὶς νὰ καταβάλλουν δεκάρα, ἐνῶ ποτὲ δὲν τοὺς ἔλειπε τίποτε καὶ ἀπὸ τὰ ὑλικά καὶ ἀπὸ τὰ πνευματικά ἰδιαίτερα. «Ἐχει ὁ Θεὸς, πλοῦσια μᾶς τὰ δίνει» ἔλεγε καὶ ξανάλεγε καὶ γι' αὐτὸ ποτὲ δὲν ζήτησε οὔτε

πῆρε κρατικὴ ἐπιχορήγησις ἐνῶ δικαιοῦνταν, ἀλλὰ μὲ τὸν ὀβολὸ τῶν φίλων καὶ συνεργατῶν του καθὼς καὶ μὲ τὴν ἀνιδιοτελεῆ προσφορὰ πνευματικῶν του παιδιῶν ἔφερε σὲ πέρας τὴν μεγάλη αὐτὴ ἀποστολὴ τῶν Ἰδρυμάτων (φωτὸ 3, σήμερα).

Αὐτὸς ἦταν ὁ γέροντας Σεβαστιανός, «...καὶ ζεῖ καὶ βασιλεύει ἐκεῖ γιὰ πάντα ὁ μέγας Ἱεράρχης, τῶν πονεμένων ὁ Πατέρας...»

Θὰ συνεχίσουμε τὸν ἀγῶνα μέχρις ὅτου, ἡ Ἑλληνικὴ Σημαία καὶ ὁ Σταυρὸς θὰ ὑψωθοῦν στὸ Ἀργυροκάστρο, στὴν Κορυτσά, στὴν Χειμάρρα, στοὺς Ἁγίους Σαράντα, στὸ Τεπελένι, σ' αὐτὰ τὰ ἡρωϊκὰ καὶ αἱματοβαμμένα χῶματα.

+ Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Παγωνιανῆς καὶ Κονίτσας
ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ

ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ

Ἱστοσελίδα τῆς ΣΦΕΒΑ
www.sfeva.gr

Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΑΛΒΑΝΙΑ

Κωνσταντίνος Χολέβας-Πολιτικός επιστήμων.

Η απόσπαση του Κοσσυφοπέδιου από τη Σερβία ξεκίνησε με τους βομβαρδισμούς του ΝΑΤΟ τό 1999, όταν βομβαρδίστηκαν άμαχοι ακόμη και κατά τη Μεγάλη Έβδομάδα του Όρθοδόξου έορτολογίου. Φέτος είδαμε άλλη μία σχετική εξέλιξη κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Έβδομάδας των Όρθοδόξων. Οί Πρωθυπουργοί της Άλβανίας Έντι Ράμα και του Κοσσόβου (Κοσσυφοπέδιου) Χακίμ Θάτσι ανακοίνωσαν σε κοινή συνέντευξη τους ότι θα προχωρήσουν στην ένωση Άλβανίας-Κοσσόβου, αν ή Εύρωπαϊκή Ένωση δέν παραχωρήσει δικαίωμα έλευθέρως εισόδου στους πολίτες του Κοσσόβου. Υπενθυμίζεται ότι ή Εύρ. Ένωση δέν έχει ένιαία πολιτική για τό ζήτημα του Κοσσόβου, διότι ή Έλλάς, ή Κύπρος, ή Ισπανία και ή Ρουμανία δέν αναγνωρίζουν τήν περιοχή αυτή ως ανεξάρτητο κράτος, θέση στην όποια συμφωνεί και ή Ρωσία. Αντιθέτως οί ΗΠΑ και πολλές εύρωπαϊκές χώρες έχουν προβεί στην αναγνώριση, ένθαρρύνοντας με τόν τρόπο αυτό τόν άλβανικό άλυτρωτισμό.

Η Έλλάς όρθώς πράττει και δέν αναγνωρίζει αυτή τήν όντότητα, διότι απόκόπηκε από τή Σερβία με τή χρήση βίας (άντάρτες του UCK, βομβαρδισμοί κλπ). Τό Κοσσυφοπέδιο ύπήρξε ιστορικά ή κοιτίδα της Ιστορίας και της Όρθόδοξης παράδοσης για τόν Σερβικό λαό. Τό 1389 στό Κόσσοβο Πόλιε, δηλαδή

κοιλάδα τών κοτσυφιών (= Κοσσυφοπέδιο) οί Όθωμανοί νίκησαν τους Σέρβους και κατέκτησαν τήν περιοχή. Οί Σέρβοι τό όνομάζουν μάλιστα Κόσσοβο και Μετόχια τονίζοντας έτσι τήν παρουσία πολλών ιστορικών Όρθοδόξων Μονών (ή λέξη Μετόχιον ύποδηλώνει Ναό ή άσκητήριο που ύπάγεται σε Μοναστήρι). Επί Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου οί Ιταλοί του Μουσσολίνι απέσπασαν τό Κόσσοβο από τήν τότε ένιαία Γιουγκοσλαβία και τό απέδωσαν στό προτεκτοράτο τους, τήν Άλβανία.

Άν ή Δύση άνεχθεί τήν ένωση Άλβανίας και Κοσσόβου στην έποχή μας, θα νομιμοποιήσει ούσιαστικά τόν σχεδιασμό του Μουσσολίνι

Άν ή Δύση άνεχθεί τήν ένωση Άλβανίας και Κοσσόβου θα δώσει άέρα στα πανιά του άλυτρωτισμού τών Τιράνων. Τά έπόμενα βήματα θα είναι ή απόσχιση των δυτικών έπαρχιών των Σκοπίων και ή διεκδίκηση έδαφών από τό Μαυροβούνιο, τή Σερβία (Πρέσεβο) και τήν Έλλάδα (Ήπειρο και Δυτική Μακεδονία).

και θα δώσει άέρα στα πανιά του άλυτρωτισμού τών Τιράνων. Τά έπόμενα βήματα θα είναι ή απόσχιση των δυτικών έπαρχιών των Σκοπίων, όπου οί πολυάριθμοι Άλβανοί έχουν ανακηρύξει κράτος έν κράτει (τήν

Έντι Ράμα και Χακίμ Θάτσι σε πρόσφατη έπίσκεψη του πρώτου στό Κόσσοβο

Άλλυριδα) και ή διεκδίκηση έδαφών από τό Μαυροβούνιο, τή Σερβία (Πρέσεβο) και τήν Έλλάδα (βλέπε προπαγάνδα περί Τσάμηδων και χάρτη της Μεγάλης Άλβανίας που περιλαμβάνει τήν Ήπειρο, τήν Δυτική Μακεδονία και τήν Κέρκυρα). Δέν ίσχυρίζομαι ότι ή σημερινή Άλβανία είναι ίκανή να άπειλήσει τήν έδαφική μας άκεραιότητα, όμως δέν πρέπει να επαναπαυόμαστε. Άν οί ΗΠΑ και όρισμένοι Εύρωπαίοι έταίροι μας άνεχθούν τά μεγαλοαλβανικά σχέδια, τά Βαλκάνια θα εισέλθουν σε μία νέα περίοδο άποσταθεροποίησης, ενώ ή Έλλάς ακόμη ταλανίζεται από τήν οικονομική κρίση. Για να διασφαλίσουμε τά έλληνικά, άλλα και τά καλώς νοούμενα εύρωπαϊκά συμφέροντα στην περιοχή, όφείλουμε να ανακόψουμε τήν πορεία προς τή Μεγάλη Άλβανία ή τή Φυσική Άλβανία, όπως πιο διπλωματικά άποκαλείται από τόν άλβανικό Τύπο.

Είναι άπαραίτητο να διακηρύξουμε για μία ακόμη φορά ότι δέν πρόκειται να αναγνωρίσουμε τό Κόσσοβο ως ανεξάρτητο κράτος, διότι αν τό

κάνουμε θα άνοίξουμε τόν δρόμο για τή νομιμοποίηση της τουρκικής εισβολής και του ψευδοκράτους στην Κύπρο.

Νά διακηρύξουμε ότι ή πορεία της Άλβανίας προς τήν Εύρ. Ένωση και ή τυχόν χρηματοδότησή της από εύρωπαϊκά κονδύλια έξαρτάται από τόν σεβασμό των δικαιωμάτων της Έλληνικής Έθνικής Μειονότητας (Βορειοηπειρωτών).

Νά ζητήσουμε από τήν ΟΥΝΕΣΚΟ τήν προστασία των Όρθοδόξων Ναών και μνημείων που ύπάρχουν στό Κόσσοβο και έχουν ύποστεί καταστροφές, λεηλασίες και βομβιστικές επιθέσεις από μουσουλμάνους Άλβανούς.

Νά καταγγείλουμε σε όλα τά διεθνή βήματα τήν προπαγάνδα των Τιράνων υπέρ των Τσάμηδων, άπογόνων των έγκληματιών πολέμου.

Νά υπενθυμίσουμε στην κυβέρνηση των Τιράνων ότι δέν λησμονούμε τό Πρωτόκολλο της Κερκύρας του 1914, τό όποίο προβλέπει Αυτόνομη Βόρειο Ήπειρο έντός Άλβανίας.

Άς μήν μένουμε άπαθείς θεατές!

ΕΝΟΠΛΟΙ ΑΛΒΑΝΟΙ ΚΑΤΕΛΑΒΑΝ ΦΥΛΑΚΙΟ ΚΟΝΤΑ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΜΕ ΤΟ ΚΟΣΟΒΟ

Περίπου 40 ένοπλοι Άλβανοί εισέβαλαν τά ξημερώματα σε άστυνομικό φυλάκιο του χωριού Γκόσιντσε, κοντά στα σύνορα με τό Κόσσοβο και

αφόπλισαν τους άστυνομικούς, άνέφερε ή άστυνομία της ΠΓΔΜ. Ό εκπρόσωπος των άστυνομικών άρχών της χώρας, Ίβο Κότεσκι, ό

όποιος έκανε λόγο για τρομοκρατική έπίθεση, δήλωσε ότι οί ένοπλοι έφεραν στοές του UCK και εισήλθαν στό έδαφος της ΠΓΔΜ από τό Κόσσοβο.

Κατά τήν εισβολή τους στό άστυνομικό τμήμα έδεσαν με χειροπέδες τρεις από τους τέσσερις άστυνομικούς του φυλακίου και χτύπησαν ακόμη έναν.

Σύμφωνα με τήν άστυνομία της ΠΓΔΜ, οί ένοπλοι, κατά τήν εισβολή τους στό άστυνομικό φυλάκιο, είπαν στους άστυνομικούς ότι είναι μέλη του UCK και πως δέν αναγνωρίζουν τήν ειρηνευτική συμφωνία της Όχρίδας από τό 2001, με τήν όποια δόθηκε τέλος στις ένοπλες συγκρούσεις που είχαν ξεσπάσει τότε μεταξύ Άλβανών άνταρτών και

κυβερνητικών δυνάμεων της ΠΓΔΜ.

«Εμείς είμαστε από τόν UCK. Νά διαμηνύσετε στον Γκρούεφσκι (σ.σ. πρωθυπουργός της ΠΓΔΜ) και στον Άχμετί (σ.σ. άρχηγός του μεγαλύτερου άλβανικού κόμματος στην ΠΓΔΜ, τό όποιο συμμετέχει στην κυβέρνηση της χώρας) ότι δέν μπορούν να σάς σώσουν. Θέλουμε τό δικό μας κράτος και δέν αναγνωρίζουμε συμφωνίες όπως αυτή της Όχρίδας. Άν σας συλλάβουμε ξανά, θα σας σκοτώσουμε», φέρεται να είπε ό έπικεφαλής των ένόπλων Άλβανών οί όποίοι εισέβαλαν στό άστυνομικό τμήμα.

Οί ένοπλοι, σύμφωνα με τήν άστυνομία, κατέγραψαν με κάμερα τήν εισβολή τους στό φυλάκιο.

<http://www.naftemporiki.gr/>

ΤΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΔΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ (μέρος Α')

Γιάννης Σ. Παπαφλωράτος Νομικός-Διεθνολόγος Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών

Τομμάσο Τιττόνι: Ίταλός διπλωμάτης.

Η περίοδος 1897 - 1909 ήταν μεστή εξέλιξεων στο διεθνές περιβάλλον. Η Ίταλία έντεινε την δράση της στην Ήπειρο, ενώ στην ίδια περιοχή άρχισε να δραστηριοποιείται έντόνως και η αυστριακή διπλωματία. Πέραν των προαναφερθεισών (σέ προηγούμενα άρθρα) συμφωνιών, οι κυβερνήσεις των δυο κρατών είχαν υπογράψει και το Σύμφωνο της Βιέννης, τον Φεβρουάριο του 1899. Σύμφωνα με αυτό, θά σέβονταν το καθεστώς της Άλβανίας, απέχοντας από οιαδήποτε ενέργεια θά μπορούσε να μεταβάλει την κατάσταση υπέρ της μίας ή της άλλης δυνάμεως. Προς τοῦτο και απέκλήθη «Σύμφωνο ἀνιδιοτέλειας» ή υπόσχεση ἀπραξίας (Promessa di non Fare). Τήν 18η Δεκεμβρίου του ἐπομένου ἔτους, ὁ Ίταλός ὑπουργός Ἐξωτερικῶν Ἐμίλιο Βισκόντι-Βενόστα (Emilio Visconti - Venosta) ἐξέφρασε ἀνοικτά τις βλέψεις της χώρας του για την περιοχή ἀπό τό βήμα του ἰταλικῶ Κοινοβουλίου. Τήν ἐπομένη, ὁ γνωστός πολιτικός κόμης Φραντσέσκο Γκουϊτσιardini (Francesco Guicciardini) δήλωσε ὅτι τὰ κυριότερα συμφέροντα της χώρας του εὐρίσκοντο στην Μεσόγειο και ἀφοροῦσαν τήν Τριπολιτιδα και τήν Άλβανία. Προσέθεσε δέ ὅτι ή ἀὐτονομία της δευτέρης ἀποτελοῦσε μία ἀληθή και δίκαιη

λύση τοῦ ζητήματος ἀληθῆ διότι ἦταν ἐναρμονισμένη με τήν ἀρχή τῶν ἐθνοτήτων και δίκαιη διότι δέν ἐζημίωνε κανένα ἀπό τὰ κράτη (σ.σ. τις Μεγάλες Δυνάμεις), τὰ ὁποία εἶχαν συμφέροντα στην Βαλκανική και τήν Μεσόγειο. Στο ἴδιο μήκος κύματος, κινήθηκαν και οι δηλώσεις ἄλλων Ἰταλῶν ἀξιωματῶν.

Τόν Σεπτέμβριο του 1900, ὑπεγράφη μία διμερῆς αὐστροουμανική συμφωνία, ή ὁποία προέβλεπε ὅτι τό Βουκουρέστι θά ἐπετίθετο στην Σόφια, ἐάν ή τελευταία ἐστρέφετο κατά της Ὑψηλῆς Πύλης. Ἐμμέσως, ὁμως, ή συμφωνία αὐτή ἀφοροῦσε και τό ἐνδεχόμενο ρωσικῆς ἐμπλοκῆς στην Βαλκανική. Η Βιέννη ἀναμειγνυόταν ὅλο και περισσότερο στην περιοχή. Λίγο μετά, συνῆψε δυό συμφωνίες με τήν Ρωσσία (πιό γνωστές ὡς «πρόγραμμα της Βιέννης» και «πρόγραμμα του Μύρστενκ»), τόν Δεκέμβριο του 1902 και τόν Ὀκτώβριο του 1903, ἀντιστοιχῶς. Αὐτές προέβλεπαν τήν εἰσαγωγή μεταρρυθμίσεων στα περισσότερα βιλαέτια της εὐρωπαϊκῆς ἐπικράτειας του Σουλτάνου ἀλλά ὄχι και τόν διορισμό χριστιανῶ μουσουλμάνων ἀλλά τό ἔργο του θά συνέδραμαν δυό βοηθοί, ἕνας Αὐστριακός και ἕνας Ρῶσος, οι ὁποῖοι θά ἐξακριβωναν τήν πρόοδο τῶν μεταρρυθμίσεων. Αὐτοί θά ὀνομάζονταν πάρεδροι. Ἐπιπλέον, ή τουρκική χωροφυλακή στην περιοχή θά ἀναδιοργανωνόταν ἀπό ξένους ἀξιωματικούς ὑπό τήν προεδρία ἑνός Γερμανοῦ. Ἐπίσης, προβλεπόταν ή μεταβολή τῶν γεωγραφικῶν ὀρίων τῶν ἐπαρχιῶν της Μακεδονίας προκειμένου να εἶναι ἐναρμονισμένα με τήν ἐθνολογική σύσταση τῶν κατοίκων κάθε περιοχῆς. Τὰ προγράμματα αὐτά υἱοθετήθηκαν και ἀπό τις ὑπόλοιπες Μεγάλες Δυνάμεις, ἄν και τό Λονδίνο (ὅπως και ή Ρώμη) ἐξέφρασαν ὀρισμένες

ἐπιφυλάξεις. Η Ἀθήνα ἀπεδέχθη τὰ προαναφερθέντα προγράμματα, μολοντί ἐξεφράσθησαν ἀμφιβολίες για τό κατά πόσον ή ἐφαρμογή τους ἦταν συμφέρουσα για τόν ἑλληνισμό.

Τόν ἐπόμενο χρόνο, ή Βαλκανική ἀπετέλεσε τό ἐπίκεντρο του διπλωματικῶ ἐνδιαφέροντος. Ἦταν ή πρώτη φορά κατά τήν ὁποία ὑπεγράφησαν τόσες πολλές συνθηκῆς σχετικές με τήν συγκεκριμένη περιοχή. Αὐτό ἀποτελοῦσε ἀπόδειξη της ἀναβάθμισης της γεωστρατηγικῆς ἀξίας της στους σχεδιασμούς τῶν Μεγάλων Δυνάμεων. Ἐπίσης, τὰ βαλκανικά κράτη προσεπάθησαν να ὀμαλοποιήσουν τις σχέσεις τους πρὸς ἀντιμετώπιση του κοινῶ ἐχθροῦ: τῶν Τούρκων. Ἐπέλεξαν να παραβλέψουν τις διαφορές τους και να ἀφήσουν ἀνεπίλυτα τὰ «ἀκανθῶδη ζητήματα», με ἀποτέλεσμα αὐτά να δημιουργήσουν νέες περιπλοκές στο μέλλον. Πιό συγκεκριμένα, τόν Μάρτιο ὑπεγράφη μία προκαταρκτική συμφωνία μεταξύ Μαυροβουνίου και Σερβίας, στην ὁποία γινόταν λόγος για πρώτη φορά στο δόγμα «τὰ Βαλκάνια ἀνήκουν στους βαλκανικούς λαούς», καθώς και στην προβολή ἀμύνης ἀπό κοινῶ ἐναντίον ἐξωτερικῆς ἐπιθέσεως. Τόν ἴδιο μήνα, ἀπεκατεστάθησαν πλήρως οι βουλγαροσερβικές σχέσεις, οι ὁποῖες ἦταν «παγωμένες» μετά τόν πόλεμο τῶν ἔτων 1885-86. Οι κυβερνήσεις τῶν δυο κρατῶν ὑπέγραψαν και μία μυστική συμφωνία πολιτικῶ χαρακτηρισ. Ἄξιζει να σημειωθεῖ ὅτι ή προσέγγιση μεταξύ τῶν δυο κυβερνήσεων ἔγινε ὑπό τήν συνεχή παρότρυνση της ρωσικῆς διπλωματίας. Τόν ἐπόμενο μήνα, ὑπεγράφη ή πολύ σημαντική Συμφωνία της Ἀμπατίας, μεταξύ Αὐστριακῶν και Ἰταλῶν. Αὐτή συνομολογήθηκε στην ὀμώνυμη πόλη της Δαλματίας,

ἀμέσως μετά τήν προαναφερθεῖσα σερβοβουλγαρική συνθήκη του Μαρτίου 1904. Ὡς βάση της συμφωνίας αὐτῆς ἐλήφθη τό προαναφερθέν «Πρωτόκολλο ἀνιδιοτέλειας» (του 1899). Η συγκεκριμένη συνθήκη ἐμπεριείχε τήν πρόβλεψη ὅτι σέ περίπτωση ἀνατροπῆς του ὀθωμανικῶ καθεστώτος ή Αὐστρία και ή Ἰταλία θά ζητοῦσαν τήν αὐτονομία της Άλβανίας. Σημειωτέον ὅτι ή Βιέννη ἀνεγνώριζε για πρώτη φορά στην Ρώμη τήν θέση της Μεγάλης Δυνάμεως. Ο ἐπικεφαλῆς της ἰταλικῆς διπλωματίας Τομμάσο Τιττόνι (Tommaso Tittoni), ἀναγγέλλοντας τό περιεχόμενο της συνθήκης αὐτῆς στο Κοινοβούλιο της πατρίδος του, ἐπανέλαβε τή ρῆση του καγκελλάρου της Αὐστροουγγαρίας κόμη Ἄγκενορ Γκολουχόφσκι (Agenor Maria Adam Goluchowski): «Ἐάν ή Αὐστρία και ή Ἰταλία ἐπιθυμοῦν πραγματικά να ζήσουν ἐν εἰρήνῃ, πρέπει ή Ἄλβανία να παραμείνει δι' ἀμφότερα τὰ κράτη ἕνα "Noli me Tangere" (Ἰηλαδῆ «μή μου ἅπτου») θέμα». **(συνεχίζεται)**

(Ἀπόσπασμα ἀπό τό προσφάτως ἐκδοθέν βιβλίο ὑπό τόν τίτλο «Η ἱστορία του Ἑλληνικῶ Στρατοῦ, 1833 - 1949», Ἀθήνα: ἐκδόσεις Σάκκουλα, 2014)

Ὁ Ἰταλός ὑπουργός Ἐξωτερικῶν (1900) Ἐμίλιο Βισκόντι Βενόστα

ΤΑ ΙΔΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΑΝΕΙΚΑ

Αποτελεί κοινό τόπο ή διαπίστωση ότι κανένας λαός δεν χάθηκε από τον παγκόσμιο χάρτη τής Ιστορίας μόνο από την κατάρρευση τής οικονομικής ισχύος του. Ωστόσο τα τελευταία χρόνια τό θέμα τής Οικονομίας (δηλ. αν ή πατρίδα μας θά καταφέρει νά επιβιώσει από τό δυσβάσταχτο οικονομικό χρέος), μονοπωλεί τις συζητήσεις στά ΜΜΕ, καθώς και σέ όλες τις οικογένειες. Παντού έμφανίζονται διάφοροι άναλυτές και δημοσιογράφοι, πού τις περισσότερες φορές δεν έχουν καμμία σχέση μέ τό έν λόγω θέμα, νά λένε συνεχώς τά ίδια και τά ίδια τετριμμένα λόγια.

Παρατηρείται ένα όλόκληρο έθνος (τό έλληνικό) πού ήταν κάποτε κοσμοκράτορας τής Οικουμένης

(Αυτοκρατορία Μ. Αλεξάνδρου, Έπιγονοι αυτού, χιλιόχρονη Βυζαντινή Αυτοκρατορία κ.ά.), νά έχει καταντήσει νά άσχολείται και νά παρακαλά σαν έπαίτης τους... «έταιρους» και «συμμάχους» του, νά του δώσουν μία «δόση», ένα οικονομικό πακέτο όρθότερα, γιά νά επιβιώσει. Δεν άσχολείται μέ τίποτα άλλο. Πουθενά δεν θίγεται ένα κοινωνικό ζήτημα πέραν τής οικονομίας. Καί αυτό δεν είναι κάτι τυχαίο. Όταν άποδυναμώνεις ένα λαό και τον αφήσεις νά έχει άδειο στομάχι δεν μπορεί νά σκεφθεί τίποτα παραπάνω από τήν επιβίωσή του. Έγινε δηλαδή ιδανικό τό δανεικό χρήμα από τους Εύρωπαιους έταίρους μας. Τό άδειο στομάχι του Έλληνα είναι ό χειρότερος σύμβουλος του. Βέβαια ή Ελλάδα μας δεν έφτασε τυχαία στό χείλος τής χρεοκοπίας, αν δεν είναι ήδη χρεοκοπημένη, πράγμα πού όφείλεται καθαρά στήν άνι-

κανότητα των έκάστοτε πολιτικών ήγεσιών πού κυβέρνησαν διαδοχικά από τό 1974 και έπειτα. Καί τό χειρότερο όλων είναι ότι άπαξιώνονται τά λαμπρά ιδανικά πού είχαμε σαν έθνος, τά αύθεντικά ιδανικά πού μας έκαναν νά σταθούμε όρθιοι στίς θύελλες και τις συμφορές διά μέσου των αιώνων. Τό άθάνατο τρίπτυχο «ΠΑΤΡΙΣ-ΘΡΗΣΚΕΙΑ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ», πολεμείται από τους όλετήρες τής

Πίστη καθώς επίσης και τά άνοιχτά έθνικά θέματα. Βρισκόμαστε σέ μία καθημερινότητα σήψης και παρακμής πού φαίνεται ότι οδηγεί σέ άδιέξοδο.

Σέ πείσμα όλων όλων θέλουν τον Έλληνα και τήν Έλληνίδα νά είναι καρπαζοισπράκτορες των άφιλων γειτόνων τους και των άντεθνικών φωνών, άπαντάμε, ότι έμείς θέλουμε νά έχουμε ιδανικά. Θέλουμε αυτός ό τόπος νά παραμείνει τόπος

Τό έλληνικό έθνος πού ήταν κάποτε κοσμοκράτορας τής Οικουμένης κατάντησε νά άσχολείται και νά παρακαλά σαν έπαίτης τους... «έταιρους» και «συμμάχους» του, νά του δώσουν μία «δόση», ένα οικονομικό πακέτο γιά νά επιβιώσει. Δεν άσχολείται μέ τίποτα άλλο. Τό δανεικό χρήμα έγινε τό ύψιστο ιδανικό!

πολυπολιτισμικής άριστερας και από τους δήθεν «δεξιούς» συνοδοιπόρους μέ αυτή. Η νέα γενιά στερείται ήρωικών προτύπων. Δεν τονίζονται στους νέους οι έννοιες των λέξεων όπως φιλοπατρία, καθήκον, θυσία,

άγιων και Ηρώων. «Τά σκυλιά γαυγίζουν, αλλά τό καραβάνι προχωρά». Σύνθημά μας θά είναι τά λόγια του Χαρ.Τρικούπη: « Η Ελλάδα προώρισται νά ζήσει, και θά ζήσει!»

ARTEMIOS

ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΜΑΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΤΗ ΛΑΜΙΑ

Τά έθνικά μας θέματα ενώ είναι φλέγοντα, δεν άπασχολούν όλους τους Έλληνες στον ίδιο βαθμό. Έτσι λοιπόν μέ βάση τον τρόπο προσέγγισης αυτών των ζητημάτων, μπορούμε νά χωρίσουμε τον λαό μας σέ τέσσερις κατηγορίες.

Στήν πρώτη κατηγορία ανήκουν εκείνοι πού άδιαφορούν πλήρως γιά τά ύψηλά ιδανικά (Όρθοδοξία, πατρίδα, οικογένεια) του έθνους μας. Δεν τους νοιάζει μάάλιστα ότι ξένα κράτη άπειλούν τήν έδαφική άκεραιότητα τής χώρας μας και δεν τους ενδιαφέρει τό ζήτημα τής άπελευθερώσεως των κατεχομένων έδαφών τής πατρίδος μας.

Όσοι ανήκουν στήν δεύτερη κατηγορία είναι χειρότεροι απ' τους πρώτους.Αυτοί όχι μόνο άδιαφορούν γιά τήν Ελλάδα, αλλά τήν πολεμούν έσωθεν καθώς και όλους όσους άγωνίζονται γιά τό καλό της. Κι ενώ άπολαμβάνουν τά αγαθά της (π.χ. άνεξίθηρσκεία, πολιτική έλευθερία, ύλικά αγαθά), μέ συνθήματα όπως: «Τά σύνορά μας είναι στή Λαμία» και «Είμαστε τσιγγάνοι, μωαμεθανοί, Τουρκοπροβοκάτορες και φιλοαλβανοί», διαφημίζουν ξεδιάντροπα τό μίσος πού νιώθουν γιά τήν χώρα στήν όποία γεννήθηκαν, μεγάλωσαν και κατοικούν.

Τήν επόμενη κατηγορία αποτελούν αυτοί οι όποιοι ενώ αγαπούν τήν Ελλάδα και είναι έτοιμοι, όπως δηλώνουν, νά τήν υπερασπιστούν, αν άκούσουν γιά άπελευθερωτικό πόλεμο και άπελευθέρωση των

σκλάβων πατριδών άντιδρούν άρνητικά. Δυστυχώς αυτή ή μερίδα, όπως και οι δύο προηγούμενες, σταδιακά μεγαλώνει κι έτσι έλοχεύει ό κίνδυνος ελληνικές περιοχές, όπως ή Βόρειος Ήπειρος, ή Κύπρος, ή Κωνσταντινούπολη και ό Πόντος, νά μείνουν γιά πάντα σέ ξένα χέρια, άφοϋ, αν επικρατήσει στό έθνος μας ή επικίνδυνη αυτή τακτική, τότε οι Έλληνες δεν θά παλεύουμε γιά τήν άπελευθέρωση αυτών των τόπων, αλλά θά άρκουμαστε στά σημερινά ύπάρχοντα σύνορα.

Τέλος ύπάρχουν και οι έλληνοπρεπώς σκεπτόμενοι πού αγαπούν τήν Ελλάδα μέχρι θυσίας και ποθούν νά τήν δούν νά περιλαμβάνει έδάφη τά όποία δικαιωματικά τής ανήκουν. Γιά νά δοϋμε τώρα τίνος έκ των τεσσάρων ή στάση είναι σωστή, άς σκεφθούμε τήν έξής ιστορία.

Σέ μία πολυκατοικία ζει μία μεγάλη οικογένεια (παππούδες, γιαγιάδες, γονείς, παιδιά, θείοι κ.ά.). Σ' αυτήν λοιπόν τήν πολυκατοικία εισβάλλουν

κακοποιοί πού καταλαμβάνουν κάποια διαμερίσματα, τά όποια σταδιακά καταστρέφουν, ενώ ταυτόχρονα άσχημονούν εις βάρος των ένοίκων και επιδιώκουν τήν κατάληψη και των ύπολοίπων διαμερισμάτων στά όποια επικρατεί ή έξής κατάσταση μεταξύ των συγγενών. Άλλοι άδιαφορούν γιά τήν κατάληψη των διαμερισμάτων και τήν κακοποίηση των οικείων τους, άλλοι άγωνίζονται νά διώξουν τους εισβολείς και ν' άπελευθερώσουν τους συγγενείς τους, άλλοι ύποστηρίζουν πώς δεν είναι σωστό νά διωχθούν οι κακοποιοί απ' τήν πολυκατοικία αλλά ότι θά τους έμποδίσουν αν τολμήσουν νά προχωρήσουν

στά ύπόλοιπα διαμερίσματα κι άλλοι παίρνουν τό μέρος των κακούργων και πολεμούν όσους παλεύουν ενάντια στους εισβολείς.

Φυσικά τό δικίο σ' αυτή τήν ιστορία τό έχουν όσοι μάχονται γιά νά διώξουν τους κακοποιούς και νά άπελευθερώσουν τους συγγενείς τους. Έπομένως και στά έθνικά θέματα τό δικίο είναι μέ τό μέρος των άγνων πατριωτών οι όποιοι άγωνίζονται γιά νά όλοκληρώσουν τό έργο πού ξεκίνησαν οι πρόγονοί μας τό 1821, και δεν είναι άλλο παρά ή άπελευθέρωση των κατεχομένων έδαφών τής πατρίδος μας και ή ένωσή τους μέ τήν Μητέρα Ελλάδα.

Ζάβαλης Γεώργιος

Σελίδες Ιστορίας

60 χρόνια μετά

Η ΕΟΚΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ:Γεώργιος Διον. Κουρκούτας
Καθηγητής Φιλολογίας

«Τά Φυλακισμένα μνήματα» όπου βρίσκονται οι τάφοι 13 ηρώων της ΕΟΚΑ. 9 από αυτούς απαγχονίστηκαν από τους Άγγλους αφού υπέστησαν φρικτά βασανιστήρια και 4 έπεσαν στο πεδίο της μάχης με το όπλο στο χέρι.

Τόν Άπριλιο του 1955 ξεκινά ο Έθνικοαπελευθερωτικός - Ένωτικός Αγώνας 1955-59 των Ελλήνων της Κύπρου για την άποτιναξη του Άγγλικού Ζυγού και την Ένωση με την μητέρα Ελλάδα. Άς δούμε όμως πώς οδηγήθηκαν τα πράγματα στην

δηλώσεις των Ελλήνων Πολιτικών κατά καιρούς .

Οι Έλληνες της Κύπρου κατανόησαν ότι η εξάρτηση της κατεστραμμένης μεταπολεμικής Ελλάδος και η επικράτηση του Ψυχρού πολέμου δεν άφηναν ελπίδες συμπαράστα-

αυτό ούδέποτε θά τύχει αυτοδιάθεσης. Η Ελλάδα, με αίτησή της στον Ο.Η.Ε., το 1954, ζήτησε, από τον Όργανισμό, την «Έφαρμογήν, της αρχής των ίσων δικαιωμάτων και της αυτοδιάθεσης των λαών, στην περίπτωσην του λαού της Κύπρου». Στις 17 Δεκεμβρίου 1954, η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. απέρριψε την αίτηση της Ελλάδας.

Έτσι, την 1η Απριλίου 1955 ξεκίνησε την δράση της η Ε.Ο.Κ.Α. Πολιτικός άρχηγός της υπήρξε ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος Γ' και Στρατιωτικός ο Γεώργιος Γρίβας, με το ψευδώνυμο Διγενής. Σκοπός της Ε.Ο.Κ.Α. ήταν η απελευθέρωση της Κύπρου και η Ένωσή της με την Ελλάδα. Ο Αγώνας άγκαλιάστηκε από όλο το λαό της Κύπρου, κι ανέδειξε αγωνιστές, οι οποίοι με αυταπάρνηση προσέφεραν τη ζωή τους στην πατρίδα, είτε πέφτοντας νεκροί στα πεδία των μαχών, είτε ξεψυχώντας από τα βασανιστήρια, ή δι' απαγχονισμού.

Ανάλογες αγωνιστικές κινητοποι-

Μέ την βοήθειαν του Θεού, μέ πίστιν εἰς τόν τιμιον ἀγώνα μας, μέ την συμπαράστασιν ὀλοκλήρου του Ἑλληνισμοῦ και μέ την βοήθειαν τῶν Κυπρίων, ἀναλαμβάνομεν τόν ἀγώνα διά τήν ἀποτίναξιν του Ἀγγλικῆς ζυγού, μέ σύνθημα ἐκεῖνο τό ὁποῖον μᾶς κατέλιπαν οἱ πρόγονοί μας ὡς ἱερᾶν παρακαταθήκην:
«Ἡ τᾶν ἤ ἐπί τᾶς»....

ένοπλη ρήξη μέ τούς Βρετανούς ἀποικιοκράτες. Μετά τόν Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ἡ συμμετοχή της Ελλάδος στήν πλευρά τῶν Νικητῶν, ὕστερα ἀπό μία μεγάλη σειρά Θυσιῶν τόσο ἀμάχων ὅσο και Ἐνόπλων ἀπό τήν 28η Ὀκτωβρίου 1940 ὡς τό τέλος του Πολέμου, εἶχε γεμίσει τούς Έλληνες μέ ἐλπίδες και προσδοκίες γιά τήν δικαίωση προαιώνιων ἔθνικων δικαίων. Όλοι τό ὁμολογοῦσαν και τό ζητοῦσαν. Αυτό προσπάθησε νά υπερασπιστεῖ ἡ Ἑλλάς μετά τόν Πόλεμο στίς Διεθνείς συσκέψεις τῶν Νικητῶν.

Όπως εἶναι γνωστόν, ἀπό τά τρία ζητούμενα της Ἑλληνικῆς Διεκδίκησης μόνο γιά τό Δωδεκάνησα (πού πρό της Κατοχῆς ἦταν Ἰταλοκρατούμενα) ἐπιτεύχθηκαν οἱ ἔθνικες προσδοκίες μέ τήν Ἐνσωμάτωσή τους στήν Ἑλλάδα, ἐνῶ ἀγνοήθηκε ἡ ἐπίλυση του Βορειοηπειρωτικοῦ και της διευθέτησης τῶν βορείων μας συνόρων πρὸς τήν Βουλγαρία (πού τήν κρίσιμη στιγμή .....πέρασε στους Νικητές). Παρέμενε ὅμως ἕνα καυτό θέμα, αυτό της Κύπρου, πού ἡ Βρετανική Κατοχή δέν ἐπέτρεπε ὁποιαδήποτε διεκδίκηση ἀπό Ἑλληνικῆς πλευρᾶς, παρά τίς (εἰλικρινεῖς ἢ χάριν ἐντυπωσιασμοῦ)

σης της Μητέρας Ελλάδος στον Αγώνα της Κύπρου. Έτσι τήν δεκαετία του 1950 ξεκινά ἕνας δύσκολος Αγώνας τῶν Ελλήνων της Κύπρου μέ στόχο τήν Ένωση της Μεγαλονήσου μέ τήν Ελλάδα. Τόν Ἀπρίλιο του 1955 ὁ ἀγώνας αυτός παίρνει ἔνοπλη μορφή ἐναντίον τῶν Ἀποικιακῶν Βρετανικῶν Δυνάμεων μέ τήν δράση της Ε.Ο.Κ.Α. (Εθνική Ὄργανωση Κυπρίων Ἀγωνιστῶν), κάτι πού θά ὀδηγήσει στήν μισή λύση: αὐτήν της Ἀνεξαρτησίας της Κύπρου μέ ὅρους πολύ δυσμενῆς και μέ κακές μελλοντικές προϋποθέσεις γιά διχασμό του Νησιοῦ.

ΤΙ ΟΔΗΓΗΣΕ ΣΤΗΝ 1Η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

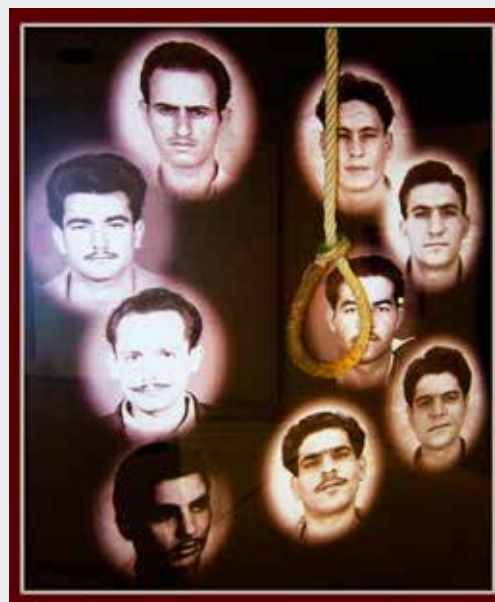
Στις 15 Ἰανουαρίου 1950, ἡ Ἐθναρχοῦσα Ἐκκλησία Κύπρου πραγματοποίησε Δημοψήφισμα ὑπό τόν ἀρχιεπίσκοπο Μακάριο Β', στό ὁποῖο ὁ Ἑλληνικός Κυπριακός λαός ψήφισε τήν Ένωση της Κύπρου μέ τήν Ελλάδα, σέ ποσοστό 95,7%. Οἱ Ἄγγλοι, ὅμως, τήρησαν και πάλι ἀρνητική στάση. Στις 28 Ἰουλίου 1954, ὁ Ὑφυπουργός Ἀποικίων, Χένρυ Χόπκινσον, ἀνέφερε στή Βουλή τῶν Κοινοτήτων ὅτι ἡ Κύπρος εἶναι περιοχή μέ στρατηγική ἀξία, και γί

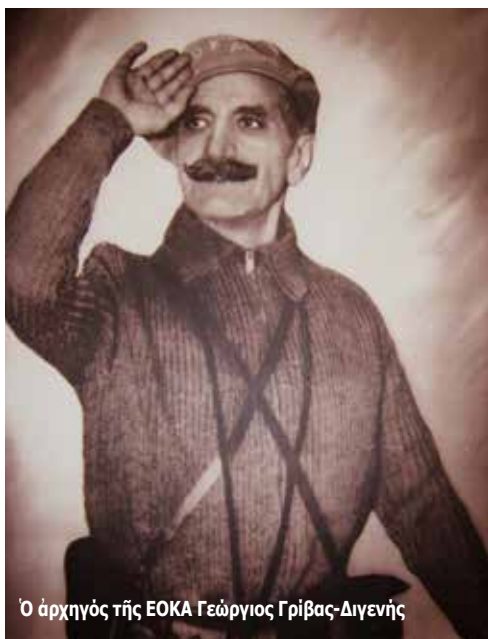
ήσεις κι ἐκδηλώσεις γινόντουσαν και στήν Ἑλλάδα, ἀντίστοιχα. Κατά τή διάρκεια του Ἀγώνα λειτούργησε σχέδιο ἀποστολῆς ὀπλων, στήν Κύπρο, μέ ἐπιβατικά πλοῖα της γραμμῆς Πειραιᾶ-Λεμεσοῦ. Ἄλλα ὀπλα ἔφταναν μέ τό ταχυδρομεῖο της Πάφου, μά κι ἀλλιῶς. Στις 29 Ἰανουαρίου 1956, ὁ ὄπλισμός της Ε.Ο.Κ.Α. ἐμπλουτίστηκε μέ 800 περίπου κυνηγετικά ὀπλα Ἑλληνοκυπρίων, τά ὁποῖα πήραν, ἀπ' αὐτούς, μέλη της Ε.Ο.Κ.Α. Ένας ἄλλος τρόπος, μέ τόν ὁποῖο βρίσκονταν ὀπλα, ἦταν οἱ ἐπιθέσεις σέ ἀστυνομικούς σταθμούς και ἀπό νεκρούς Ἄγγλους στρατιῶτες. Μερικά ὀπλα ἦταν ντόπια κατασκευῆς, φτιαγμένα σέ εἰδικά ἐργαστήρια, στά ὁποῖα κατασκευάζονταν, ἐπίσης, ὠρολογιακές βόμβες, νάρκες και ἄλλο πολεμικό ὕλικό.

«ΤΟ ΠΡΩΙΝΟ ΤΗΣ 1ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955 ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΘΥΜΑ»

Πρῶτο θῦμα του Ἀγώνα, σκοτωμένος σέ ἀτύχημα, καθώς προσπαθοῦσε, τά μεσάνυκτα της 31ης Μαρτίου πρὸς τήν 1η Ἀπριλίου 1955, νά βοηθήσει τόν Ἀνδρέα Κάριο νά προκαλέσει βραχυκύκλωμα, λίγο ἔξω ἀπό τό Αὐγόρο, γιά νά συσκοτισθεῖ ἡ Ἀμμόχωστος τήν ὥρα πού θά ρίχνονταν οἱ πρῶτες βόμβες της Ε.Ο.Κ.Α., υπήρξε ὁ Μόδεστος Παντελῆ. Γεννήθηκε στό χωριό Λιοπέτρι, της ἐπαρχίας Ἀμμοχώστου, στίς 16 Δεκεμβρίου 1923. Ὁ ἀγώνας ἐξεργάγη στίς 0.30» τό πρωί της 1ης Ἀπριλίου 1955, ξημερώματα Παρασκευῆς. Ὅπως ἀναφέρει σέ σχετικό ἀφιέρωμα ἡ ἱστοσελίδα «Ἀντιστασιακῶν Ἐγκόλπων» (<http://www.egolpion.com/eoka.el.aspx>): «Ἡ Κύπρος μετατράπηκε ξαφνικά σέ ἕνα κοχλάζον ἠφαιστειο πού μέ τή φωτιά του καταλύαζε τόν κόσμο και μέ τίς ὑποχθόνιες δονήσεις του ἔσειε τά θεμέλια της γῆς. Ἦταν ἀπίστευτο. Ὁ ἐχθρός ἀλαφιάστηκε. Ὁ λαός ἔνωσε νά του θερμαίνει τήν καρδιά ἡ ἅγια φωτιά. Ἡ νιότη πυρπολήθηκε. Τά λάβαρα τῶν αἰῶνων ὑψώθηκαν στά κάστρα. Ὀλόκληρο τό νησί ἔγινε μία ἀπέραντη γαλανόλευκη σημαία. Κι ἡ μπαρουτοκαπνισμένη ἀτμόσφαιρα ἠλεκτρίστηκε ἀπό τά πολεμικά τροπάρια του Γένους και τά ἐμβατήρια του ξεσηκωμοῦ.

Ἐκείνη τήν πρώτη νύχτα χτύπησε ὁ Γρηγόρης Αὐξεντίου μέ τήν ὁμάδα τῶν Ἀμμοχωστιανῶν στή Δεκέλεια, μέ ἀποστολή νά προκαλέσουν διακοπή του ἠλεκτρικοῦ ρεύματος και συσκότιση σ' ὄλο

Ο αρχηγός της ΕΟΚΑ Γεώργιος Γρίβας-Διγενής

τό νησί. Ο Μάρκος Δράκος με την ομάδα «Άστραπή» ανατίναξαν τον Ραδιοφωνικό σταθμό. Άλλες ομάδες ανέλαβαν αποστολές σε προκαθορισμένα σημεία σε διάφορες περιοχές. Την άφετηρία της ιστορίας της τής θυσία του ο πρώτος νεκρός. Ο Μόδεστος Παντελής. Ο ήρωας πέθανε από ηλεκτροπληξία ενώ επιχειρούσε να καταστρέψει τα ηλεκτροφόρα καλώδια. Χρησιμοποίησε σχοινί που είχε ύγρανθει από τη νυχτερινή ανοιξιάτικη νοτιά. Την 1η Απριλίου 1955, η Κύπρος ξύπνησε αναστατωμένη πριν να ροδίσει η αύγη. βγήκε στους δρόμους άπορώντας. Τό μυστικό της τό αποκάλυψε ο Αύγερινός τής έλευθερίας πού μεσουράνησε μετά τις πρώτες εκρήξεις. Η πατρίδα φόρεσε τά γιορτινά της κι έκανε τό σταυρό της. Τό πανηγύρι του άγώνα άρχισε. Ο άγγελος του λυτρωμού φτεροκοπούσε και μετέδιδε από πόρτα σε πόρτα τό άγγελμα του ξεσηκωμού». Κι ο Διγενής κυκλοφορούσε την προκήρυξή του.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955 ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

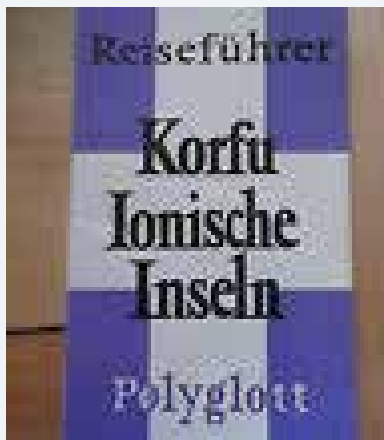
Με την βοήθειαν του Θεού, με πίστιν εις τον τιμιον άγώνα μας, με την συμπαράστασιν ολοκλήρου του Έλληνισμού και με την βοήθειαν των Κυπρίων, αναλαμβάνομεν τον άγώνα διά την άποτίναξιν του Άγγλικού ζυγοϋ, με σύνθημα έκείνο τό όποιον μās κατέλιπαν οι πρόγονοι μας ως ιεράν παρακαταθήκην: «Ή τάν ή επί τās»....

...Διεθνείς διπλωμάται, άτενίσαστε τό έργον σας. Εΐναι άΐσχος έν εικοστοϋ αΐωνι, οι λαοι να χύνουν τό αίμα των διά να άποκτήσουν την λευτεριά των, τό θεϊον αυτό δώρον, γιά τό όποιον και έμεις έπολεμήσαμεν παρά τό πλευρόν των λαών σας, και γιά τό όποιον σεις τουλάχιστον διατείνεσθε ότι έπολεμήσατε έναντίον του ναζισμού και του φασισμού.

Έλληνες, όπου και αν εύρίσκεσθε, άκούσατε την φωνήν μας: Έμπρός, όλοι μαζί γιά την λευτεριά τής Κύπρου μας.

**E.O.K.A
O APXHΓOΣ ΔΙΓΕΝΗΣ**

ΚΑΤΟΧΙΚΟ ΔΑΝΕΙΟ + ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ = ΕΝΩΣΗ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η γερμανική σειρά ταξιδιωτικών οδηγών «Polyglott»

Οι Γερμανοί αξιωματούχοι άρνούνται πεισματικά να συζητήσουν γιά πολεμικές αποζημιώσεις, ακόμα και γιά τό κατοχικό δάνειο πού τό είχε αποδεχτεί και τό χιτλερικό καθεστώς. Η πολιτική άρνησης και σιωπής όλα αυτά τά χρόνια προσπάθησε να πείσει και τους ίδιους τους Έλληνες τής Γερμανίας ότι ή παρουσία τους εκεί από τό 1964 είναι ή αποζημίωση γιά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο! (Άλήθεια και οι Τούρκοι μετανάστες γιάτι προσκλήθηκαν «τιμής ένεκεν»;) Τό θέμα όμως παραμένει άνοικτό και ή Γερμανία πιά πλούσια και ίσχυρή παρά ποτέ, πρέπει να πληρώσει τις υποχρεώσεις της, να ένημερώσει σχετικά τά σχολικά της βιβλία και να σταματήσει τή συνέχιση τής πολιτικής των Ναζι στις έπιβουλές έναντίον τής Μακεδονίας.

Υπάρχει όμως και μία χώρα σύμμαχος του Άξονα και δύναμη Κατοχής πού όχι μόνο δεν έχει πληρώσει τις πολεμικές αποζημιώσεις γιά τις καταστροφές πού προκάλεσε, αλλά συνεχίζει επί δεκαετίες άνηλεώς τις διώξεις έναντίον του Έλληνισμού μέχρι και σήμερα. Μάλιστα είναι ή χώρα πού άρνείται να ταφούν οι 7976 ήρωες πού ή νίκη τους έκρινε την έκβαση του πολέμου. Και ξεπερνά και τον Χίτλερ πού ζητούσε αποζημιώσεις από την κατακτημένη Έλλάδα, καθιερώνοντας ήμερα «γενοκτονίας από τους Έλληνες» των ένγκληματιών

πολέμου! Φυσικά πρόκειται γιά χώρα πού έχει εύεργετηθεί ποικιλοτρόπως από την Έλλάδα αν και κατέχει κατεχοχήν ελληνική περιοχή. Χωρίς κανένα έλεγχο και άντάλλαγμα δέχτηκε ή Έλλάδα τους μετανάστες της και την έβαλε στους διεθνείς οργανισμούς. Ίσως κάποιος σκεφτεί ότι τό πέρασμα του χρόνου μās έκανε να μην έχουμε άπαιτήσεις από αυτή τή χώρα. Κι όμως δεν έχουμε ύπογραψει ακόμα Σύμφωνο Ειρήνης μαζί της ενώ ή μεγαλοψυχία μας έκδηλώθηκε έξαρχής.

Η επίσημη έκθεση του Κ. Δοξιάδη τό 1946 με τον τίτλο «Θυσιές τής Έλλάδας- Αιτήματα και έπανορθώσεις στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο» μās άποκαλύπτει: « Τά αιτήματα τής Έλλάδας είναι δίκαια, γιάτι ζητάμε

Η Ένωση Δυτικής και Ανατολικής Γερμανίας είναι τό άδιαμφισβήτητο πρότυπο και γιά την Ένωση τής Βορείου Ηπείρου με την Έλλάδα. Άλλωστε και ή Μεγάλη Βρετανία επέστρεψε τό Χόνκ Κόνκ, ή Πορτογαλία τό Μακάο ενώ Τσέχοι και Σλοβάκοι συνυπάρχουν ανεξάρτητα στην Εύρωπαϊκή Ένωση

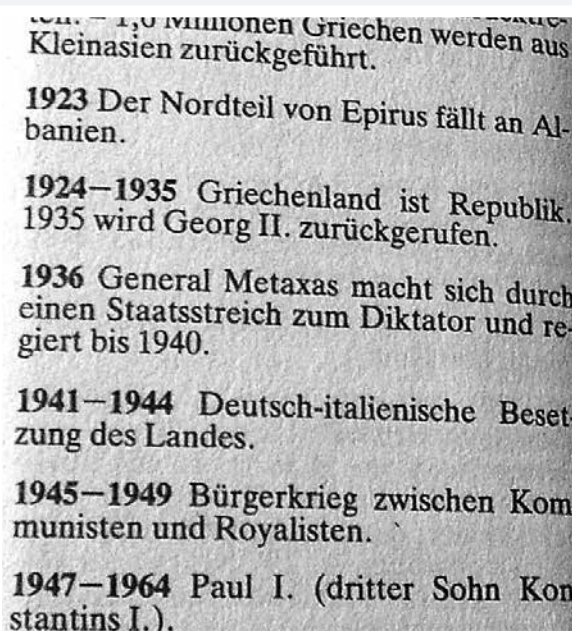
να καταβάλουν οι ύπεύθυνοι γιά τις καταστροφές λαοι πού ζούν σήμερα πολύ καλύτερα από την Έλλάδα έπανορθώσεις γιά την άνασυγκρότηση, έπειδή όμως ο άλβανικός λαός ζει σε χαμηλότερο επίπεδο από τον ελληνικό, ή Έλλάς δεν έθεσε ζήτημα έπανορθώσεων από την Άλβανία.»(!) Ένα βασικό έπιχείρημα των Γερμανών είναι ότι στις συνομιλίες «2+4» τό 1990 στη Μόσχα πού οδήγησαν στη γερμανική ένοποίηση, δεν τέθηκε κανένα θέμα από ελληνικής πλευράς όποτε σύμφωνα με τις άποφάσεις των διασκέψεων ειρήνης ή Γερμανία δεν πρέπει να πληρώσει. Άλλά ή Έλλάδα είχε θέσει τό 1946

Η Άλβανία όχι μόνο δεν έχει πληρώσει τις πολεμικές αποζημιώσεις γιά τις καταστροφές πού προκάλεσαν οι Άλβανοί Τσάμηδες στην Ήπειρο, αλλά συνεχίζει επί δεκαετίες άνηλεώς τις διώξεις έναντίον του Έλληνισμού μέχρι και σήμερα. Μάλιστα είναι ή χώρα πού άρνείται να ταφούν οι 7976 ήρωες πού ή νίκη τους έκρινε την έκβαση του πολέμου και ξεπερνά και τον Χίτλερ, καθιερώνοντας ήμερα «γενοκτονίας από τους Έλληνες»!

στοιους ύπουργούς Έξωτερικών των «4» Μεγάλων Δυνάμεων και ένα άλλο θέμα: Την Ένωση τής Βορείου Ηπείρου με την Έλλάδα. Η άπάντηση ήταν ότι τό ζήτημα θα συζητηθεί άμέσως μετά τή λήξη του Γερμανικού. Συνεπώς οι ελληνικές κυβερνήσεις μπορούν να τό έπαναφέρουν ανά πάσα στιγμή. Εύτυχώς τή σιωπή τής Έλλάδας έσπασε ο μακαριστός Μητροπολίτης Σεβαστιανός πού άμέσως μετά τις συνομιλίες τής Μόσχας έστειλε ύπόμνημα στους Τέσσερις Ύπουργούς Έξωτερικών γιά τό Βορειοηπειρωτικό. Η Ένωση Δυτικής και Ανατολικής Γερμανίας είναι τό

περιφέρειες Ήπείρου, Ιονίων και Δ. Μακεδονίας άντίστοιχα, μέχρι τή σταδιακή αποχώρηση βάσει χρονοδιαγράμματος τής άλβανικής διοίκησης από την ύπόλοιπη Βόρειο Ήπειρο και τή δημιουργία ολοκληρωμένης ξεχωριστής περιφέρειας. Μήπως είναι ένθικά άκίνδυνη ή άπόδοση ίθαγένειας σε έκατοντάδες χιλιάδες μη ελεγχόμενης προελεύσεως νεαρούς μετανάστες, τή στιγμή πού ή ύπογεννητικότητα των Έλλήνων είναι πρωτοφανής; Η έποχή του «Δέν διέκδικούμε τίποτα» έχει περάσει άνεπιστρεπτι.

Δημήτρης Πέτκος

Απόσπασμα τής άνασκόπησης τής ιστορίας τής Έλλάδας από την κλασσική σειρά γερμανικών ταξιδιωτικών οδηγών «Polyglott»: «1923: Τό Βόρειο τμήμα τής Ηπείρου πέφτει στα χέρια τής Άλβανίας».

ΓΙΟΡΤΑΣΤΗΚΕ Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ 25^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ ΗΠΕΙΡΟ

Γράφει ο Φιλόθεος Κεμεντζετζίδης
Πρόεδρος Σ.Φ.Ε.Β.Α. Θεσσαλονίκης

Δερβιτσάνη Αργυροκάστρου.

Για μία ακόμη φορά οι σύλλογοι τής Σ.Φ.Ε.Β.Α. και του ΠΑ.ΣΥ.Β.Α., έδωσαν τό «παρών» στη Βόρειο Ήπειρο στους έορτασμούς για τήν έθνική μας παλιγγενεσία. Πάνω από 15 χρόνια, συνειδητά τά μέλη τών συλλόγων μας έπιλέγουν νά έορτάσουν κοντά στά αδέλφια μας τίς έθνικές έπετειους για δύο λόγους. Πρώτον για νά πάρουμε δύναμη και κουράγιο από αυτούς πού σέ πολύ δυσκολότερες συνθήκες, κράτησαν Χριστό και Έλλάδα στις καρδιές τους και δεύτερον για νά δώσουμε τό μήνυμα ότι υπάρχουν Έλληνες πού δέν ξεχνάνε τούς Βορειοηπειρώτες και στέκονται κοντά τους στις χαρές και τίς λύπες αλλά και

στον καθημερινό τους άγώνα για νά παραμείνουν Έλληνες στή γή τών πατέρων τους. Χαρήκαμε ιδιαίτερα μέ τήν παρουσία μας στην Κορυτσά και

γάνωση, τήν εξαιρετική χορωδία και τά έκπληκτικά θεατρικά δράματα, για τά όποία άξιζουν θερμά συγχαρητήρια στους διδασκάλους και μαθητές του έλληνικού σχο-

ρευτικό μέ τίς Δροπολίτισσες πού «στά νυφικά ντυμένες, σαν να΄θεές φανταχτερές, αρχαίες, άραδισμένες», (Ν. Κατσαλίδας) σέρνουν τόν χορό τής συνέχειας του έλληνισμού στά άγιασμένα έτοϋτα έδάφη. Στο τέλος δακρύσαμε μέ τά ξεκάθαρα μηνύματα άγάπης για τήν πατρίδα και πόθου για τήν έλευθερία ή όποία άγγιξε 3 φορές, αλλά δέν έμεινε τελικά στο Βόρειο κομμάτι τής Ήπειρου.

Ή Ένότητα τών Βορειοηπειρωτών πρέπει νά στοχεύει στην ρωμαλέα παρουσία του έλληνισμού στις πατρογονικές του έστιές και όχι στην δημιουργία μίας άχρωμης, άοσμης και έκφυλισμένης μειονοτικής συνείδησης και αυτής στο βαθμό πού θά μās έπιτρέψει ή «μεγαλοψυχία» τών Άλβανών.

στη Δερβιτσάνη Αργυροκάστρου καθώς άντικειμενικά δέν ήταν δυνατόν νά παρευρεθούμε και στις άλλες περιοχές πού τιμήθηκε πανηγυρικά ή έπέτειος. Στην Κορυτσά καμαρώσαμε τήν άψογη όρ-

λειου ΟΜΗΡΟΣ. Συγκινηθήκαμε μέ τήν βράβευση από τήν τοπική ΟΜΟΝΟΙΑ τών 2 άγωνιστών για τήν πίστη και τήν πατρίδα, του κ. Βασιλείου Κολάτση και τής κ. Έρμιόνης Άντρέα, ένώ μέ χαρά σημειώσαμε και τήν παρουσία πολλών έπισήμων από τήν Ήπειρο και Δυτική Μακεδονία πού έκαναν τόν κόπο νά έλθουν στην Κορυτσά, τήν μητρόπολη τών έλληνικών γραμμάτων και του πολιτισμού.

Στήν Δερβιτσάνη άνήμερα τής έθνικής έπετειού, καμαρώσαμε τόν έθνικό παλμό τών μαθητών στην παρέλαση, χειροκροτήσαμε μέ τήν καρδιά μας τή νεολαία του χωριού μέ τήν ήπειρώτικη λεβεντιά, και θαυμάσαμε τό χο-

Κεντρικό μήνυμα σέ πολλούς από τούς χαιρετισμούς τών έπισήμων, ήταν και τό καυτό ζήτημα τής ένότητας τών Έλλήνων τής Βορείου Ήπειρου μέ άφορμή περιστατικά έμφυλιών διενέξεων κατά τήν περίοδο τής έπανάστασης του 1821, θέμα πού προβάλλει έξαιρετικά έπίκαιρο και τήν περίοδο πού διανύουμε. Πάιρνοντας άφορμή από μία «αίρετική» έκ πρώτης όψεως τοποθέτηση του νέου γενικού προέδρου τής ΟΜΟΝΟΙΑΣ κ. Λεωνίδα Παππά, θά θέλαμε νά καταθέσουμε κάποιες σκέψεις και προβληματισμούς πάνω στο σοβαρό αλλά και τόσο παρεξηγημένο αυτό θέμα.

Για τή ΣΦΕΒΑ και τόν ΠΑΣΥΒΑ ή Ένότητα τής Βορειοηπειρωτικής κοινότητας είναι έκ τών ών ούκ άνευ για τήν πρόοδο του τόπου και τήν επίλυση του έθνικού θέματος. Ή Ένότητα όμως άπαιτεί κοινούς στόχους, κοινές άξιες και ήθη, κοινά ιδανικά και κυρίως κοινές θυσίες. Ή Ένότητα είναι έπιθυ-

Ή χορωδία του έλληνικού σχολείου «Όμηρος» στην Κορυτσά

μητή μόνο στο βαθμό που θα τιμᾶ, θα ἀγωνίζεται και θα διεκδικεί τὰ διεθνῶς κατοχυρωμένα ἔθνικὰ δίκαια τῶν Βορειοηπειρωτῶν με βάση τούς ἀγῶνες τοῦ 1914 καὶ τοῦ 1935. Ἐνότητα πού θά στοχεύει στήν ρωμαλέα παρουσία τοῦ ἑλληνισμοῦ στίς πατρογονικές του ἐστίες καί ὄχι στή δημιουργία μίας ἀχρωμης, ἄοσμης καί ἐκφυλισμένης μειονοτικῆς συνείδησης καί αὐτῆς στο βαθμό πού θά μᾶς ἐπιτρέψει ἡ μεγαλοψυχία τῶν Ἀλβανῶν. Ἐνότητα πού θά ἀναδεικνύει καί θά ἔχει ὡς πρότυπο τούς ἀντιστασιακοὺς τῆς περιόδου τοῦ κομμουνιστικοῦ καθεστώτος καί ὄχι τούς βολεμένους καί ριψάσπιδες τῆς περιόδου ἐκείνης. Στὰ τελευταῖα χρόνια παρατηρήσαμε συχνά νά διαφημίζεται urbi et orbi ἡ θέληση γιά ἐνότητα ἀλλά στήν πράξη αὐτό νά μεταφράζεται σέ προνόμια γιά ὀλίγους, βόλεμα καί τακτοποίηση ἡμετέρων, προσωπική πολιτική ἐπιβίωση, ἀποκλεισμοῦ καί ἐξουθένωση πολιτικῶν ἀντιπάλων με κάθε μέσο. Ἄν ἡ ἐνότητα ζητεῖται γιά νά πετύχουμε 1 ἢ 2 θέσεις ὑφυπουργῶν ἢ κρατικῶν

Οἱ μαθητές τῆς περιοχῆς τοῦ Ἀργυροκάστρου καὶ τῆς Κορυτσᾶς ἐνθουσίασαν τούς ἑλλαδίτες ἐπισκέπτες με τὸν παλμό καὶ τὴ φλόγα τους στήν ἀπαγγελία πατριωτικῶν ποιημάτων, θεατρικῶν δρώμενων καὶ παραδοσιακῶν χορῶν.

Δερβιτσάνη

Κορυτσᾶ, δὲν χρειάζεται στή Βόρειο Ἡπειρο τέτοια ἐνότητα. Ἄν ἐνότητα σημαίνει νά βλέπουμε, ὅπως στο παρελθόν, πολιτικούς καί διπλωματικούς ἐκπροσώπους

ἀγῶνα αὐτὸν δὲν πρέπει νά περισσεύει κανεὶς ἀλλά καί κανεὶς δὲν πρέπει νά θεωρεῖ δεδομένη κληρονομικῶ δίκαια, ὅποιαδήποτε θέση καί ἀξίωμα. Δόξα τῷ Θεῷ ἡ Βόρειος Ἡπειρος εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἀξία στελέχη, μεγαλύτερα καί μικρότερα στήν ἡλικία πού περιμένουν νά ἀξιοποιηθοῦν.

Ἰπὸ αὐτὴν τὴν ἔννοια συμφωνοῦμε με τὴ διαπίστωση τοῦ Γενικοῦ Προέδρου τῆς ΟΜΟΝΟΙΑΣ, ὁ ὁποῖος μᾶς θύμισε μιά δυσάρεστη ἀλήθεια ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση τοῦ 1821, τονίζοντας ὅτι οἱ περισσότεροι ἀπὸ τούς ἀγωνιστὲς πού πανθομολογουμένως τιμοῦμε σήμερα, στήν ἐποχὴ τους ἔπασαν θύματα τῶν πολιτικῶν τους ἀντιπάλων, πού τούς συκοφάντησαν ἐν πολλοῖς ὡς διασπαστὲς τῆς ἐνότητος (Καποδίστριας, Κολοκοτρώνης, Νικηταρᾶς, Καραϊσκάκης, Μπότσαρης, Μαντῶ Μαυρογένους κ.α.) Οἱ ἐν λόγω ἀγωνιστὲς, συκοφαντήθηκαν, μισήθηκαν καί κυνηγήθηκαν ἀπὸ ζηλόφθονες καί ἀνίκανους ἀνθρώπους με μηδενικὴ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον προσφορά στὸν ἀγῶνα (προεστοὺς, φαναριῶτες, ἀνύπαρκτους ὀπλαρχηγούς), οἱ ὁποῖοι ἔρποντας καί γλύφοντας, πάτησαν στὸν ἀγῶνα τῶν ἄλλων, ἀναρριχήθηκαν σέ θέσεις κλειδιά καί ἔφτασαν νά ὀρίζουν τίς τύχες τοῦ ἔθνους. Ὡστόσο σήμερα αὐτοὶ εἶναι πού τιμῶνται γιατί παρήγαγαν ΕΡΓΟ, ἐνῶ οἱ διώκτες τους ἔχουν παραδοθεῖ στή λήθη καί τὴ

χλεύη τῆς Ἱστορίας.

Εἶναι ἄλλο πρὸς ἄλλο ὅλοι ὅσοι ἀσχολοῦνται με τὸν Βορειοηπειρωτικὸ Ἑλληνισμό, ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ πολιτεία καί τίς διπλωματικές ἀρχές, τούς ἐκκλησιαστικούς φορεῖς, τούς παράγοντες καί τὴν ἡγεσία τῆς Βορειοηπειρωτικῆς κοινότητος ἀλλά καί τούς συλλόγους, νά πορευθοῦν ἐνωμένοι στὸν κοινὸ ἀγῶνα, στή βάση ἐθνικῶν στόχων καί ἀξιών. Διαφορετικὰ ἡ ἐνότητα δὲν ἔχει κανένα νόημα καί ὅπως λέγει καί ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, «κρεῖσσον ἐπαινετὸς πόλεμος, εἰρήνης χωρίζουσης Θεῷ». Εἶναι προτιμότερη ἡ διαφωνία καί ἡ διαφοροποίηση ἀπὸ τὴν ψευδεπίγραφη εἰρήνη καί ἐνότητα πού θά μᾶς μετατρέψει σέ χυλὸ καί θά ὀδηγήσει με μαθηματικὴ ἀκρίβεια στο θάψιμο τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ ζητήματος.

Κορυτσᾶ

Γιά τὴ ΣΦΕΒΑ καὶ τὸν ΠΑΣΥΒΑ ἡ Ἐνότητα τῶν Βορειοηπειρωτῶν εἶναι ἀπαραίτητη γιά τὴν πρόοδο τοῦ τόπου καὶ τὴν ἐπίλυση τοῦ ἐθνικοῦ θέματος. Ἡ Ἐνότητα ὅμως ἀπαιτεῖ κοινούς στόχους, κοινὲς ἀξίες, κοινὰ ἰδανικά καὶ κυρίως κοινὲς θυσιές καὶ εἶναι ἐπιθυμητὴ μόνο στο βαθμό πού θά ἀγωνίζεται καὶ θά διεκδικεῖ τὰ διεθνῶς κατοχυρωμένα ἔθνικὰ δίκαια τῶν Βορειοηπειρωτῶν.

παραγόντων ἢ ἀκόμη χειρότερα ἐκπροσώπων τῆς Ἀλβανίας στήν πατρίδα μας καί ὄχι γιά νά λύσουμε τὰ φλέγοντα ζητήματα τοῦ τόπου, τότε δὲν χρειάζεται στή Βόρειο Ἡπειρο τέτοια ἐνότητα. Ἄν ἐνότητα σημαίνει νά πανηγυρίζουμε ἡλιθίως γιατί οἱ Ἀλβανοὶ μᾶς ἄφησαν νά κερδίσουμε τίς 9 (παλαιότερα καί 2 τώρα) ἀμιγεῖς ἑλληνικές ἐπαρχίες, καί ἐμεῖς νά δεχόμαστε νά ξεπουλήσουμε τὸν ἀγῶνα στή Χειμάρρα καί τὴν

τῆς Ἑλλάδος (εὐτυχῶς λίγους) νά ἀποκλείουν τὴν πρόσβαση στοὺς προξενεῖα στο 60% τῶν ἑλλήνων καί νά κάνουν πολιτικὴ ὑπερσυγκεκριμένων ἀλβανικῶν κομμάτων, σέ τίποτα δὲν μᾶς ὠφελεῖ τέτοια ἐνότητα. Γιά ἐμᾶς ΕΝΟΤΗΤΑ σημαίνει ὑπεράσπιση τῶν δικῶν μας ἀνθρώπων, ὑπεράσπιση τῆς ἱστορίας, τῆς παιδείας, τῶν παραδόσεων, τῶν περιουσιῶν, τῆς πολιτιστικῆς κληρονομιάς, ὑπεράσπιση τελικὰ τῆς ἑλληνικῆς παρουσίας στὸν τόπο αὐτό. Στὸν

Μιά λευκή επανάσταση

Τα Ζωγράφεια Διδασκαλεία στο Κεσοράτι Αργυροκάστρου.

Δέν έγινε στις μέρες μας. Ούτε στην Αθήνα ούτε στη Θεσσαλονίκη ούτε σε κάποια άλλη περιοχή της πατρίδος. Στην Ελλάδα έγινε, εκτός Ελλάδος. Πριν από 80 χρόνια. Το φθινόπωρο του 1934. Δεν οργανώθηκε από συνδικαλιστές για να ζητήσουν την ίκανοποίηση αιτημάτων του κλάδου τους.

Έγινε από μαθητές εννιάχρονων σχολείων και τους γονείς τους. Συντονίστηκε από Έλληνόψυχους δασκάλους άποφασισμένους για όποια θυσία. Αιτία; Η απόφαση της Αλβανικής Κυβέρνησης επί βασιλέως Αχμέτ Ζώγκου ήταν αύστηρη και άπαραβάτη: «Σε όλα τα σχολεία, σε πόλεις και χωριά της μειονότητας στη Βόρειο Ήπειρο δεν θα διδάσκονται πλέον οι μαθητές στη μητρική τους Έλληνική γλώσσα, αλλά στην Αλβανική».

Η διαταγή ήταν αυθαίρετη και παρά τις διεθνείς συμβάσεις. Η προσάρτηση του βορείου τμήματος της Ήπειρου με τις άδικες αποφάσεις των Μεγάλων Δυνάμεων από το 1914 είχε ως αποτέλεσμα την ύπαρξη ελληνικής μειονότητας στο νεοσύστατο αλβανικό κράτος.

Η Αλβανία δια του εκπροσώπου της είχε υπογράψει τη Συνθήκη, που συνήφθη λίγο αργότερα (Οκτώβριος 1921) στη Γενεύη, ενώπιον του Συμβουλίου της Κοινωνίας των Εθνών. Με απόλυτη σαφήνεια η Συνθήκη τόνιζε στο 1ο της άρθρο: «Αί εν τή παρούση δηλώσει περιεχόμενα διατάξεις θέλουσι αναγνωρισθῆ ὡς θεμελιώδεις νόμοι εν Αλβανία...».

Στο 3ο άρθρο τόνιζε: «Πλήρης και τελεία προστασία ζωής και ελευθερίας θέλει χορηγηθῆ εἰς ἅπαντας τοὺς κατοίκους τῆς Αλβανίας, ἀδιακρίτως τόπου γεννήσεως, ἐθνικότητος, γλώσσης, φυλῆς ἢ θρησκείας...».

Ἄπαντες οἱ κάτοικοι τῆς Αλβανίας θὰ ἔχωσι δικαίωμα ἐλευθέρας ἐξασκήσεως τόσοσ δημοσίου, ὅσον και ἰδιωτικῶς πάσης πίστεως, θρησκείας, δόγματος...».

Στὰ πρῶτα χρόνια τῆς συνθήκης, γιὰ νὰ φανεῖ ἡ Αλβανία πρὸς τὸν ἔξω κόσμον ὅτι σέβεται τὶς ὑποσχέσεις τῆς στὴν Κ.Τ.Ε., ἄφησε νὰ λειτουργήσουν ἐλεύθερα τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα στὶς κοινότητες τῆς Δρόπολης, τοῦ Δελβί-

νου, τῆς Χειμάρρας, τοῦ Πωγωνίου. Σὺν τῷ χρόνῳ ἐπέβαλε τὴ διδασκαλία και τῆς αλβανικῆς γλώσσας, ἕως ὅτου τὸ 1933 ἡ Αλβανικὴ Ἐθνοσυνέλευση με συνταγματικὴ μεταρρύθμιση τροποποίησε τὸ 206 ἄρθρο τοῦ Συντάγματός της: «Τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα οἰασδήποτε κατηγορίας και ἂν εἶναι, ἄτινα ἐλειτούργουν μέχρι σήμερα κλείονται».

Ἡ δημοσίευση αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου, ἐντελῶς ἀντίθετου ἀπὸ τὶς αλβανικὲς δηλώσεις στὴν Κ.Τ.Ε. στὴ Γενεύη, γέμισε ἱερὴ ἀγανάκτηση τοὺς Βορειοηπειρώτες. Ἦταν ὀλοφάνερο ὅτι ἡ μεταρρύθμιση ἀπέβλεπε στὴν ὀριστι-

γρήγορα και ὑπέφεραν τὰ πάνδεινα στὶς ἀνακρίσεις και στὶς ἄθλιες φυλακὲς στὸ Ελμπασάν, τὴ βόρειο Αλβανία, ὅπως ὁ Βασίλειος Βάσσοσ ἀπὸ τὴν Ἐπισκοπὴ και οἱ συνάδελφοί του Ἀντώνιος Κυριάκης ἀπὸ τὴ Γλύνα και Χρήστος Μάντης ἀπὸ τὴν Ἄνω Ἐπισκοπὴ; Στὴν ἀρχὴ τῆς πορείας τους κοντὰ στὸ Τεπελένι εἶχαν μιά ἀναπάντεχη συγκλονιστικὴ συνάντηση με δυὸ φοιτητὲς, ἐνθουσιώδεις Βορειοηπειρώτες νέους, τὸν Γεώργιο Οἰκονομίδη ἀπὸ τὴ Δερβιτσάνη και τὸν Νίκο Παπαδόπουλο ἀπὸ τὴ Γορίτσα. Αὐτοὶ εἶχαν ἀφήσει προσωρινὰ τὶς σπουδὲς τους στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Αθήνας,

Τὶ κι ἂν ὡς τὶς μέρες μας ὁ τυφλὸς ἐθνικισμὸς και ὁ σκληρὸς μουσουλμανισμὸς σβῆνει ἀπὸ τὶς πινακίδες τῶν τόπων τὰ ἑλληνικὰ ὀνόματα, ἀρπάζει τὰ ἱερὰ και ὄσια, προπηλακίζει ἱερεῖς, σκίζει Εὐαγγέλια, σφραγίζει ὀρθόδοξες ἐκκλησίες, ὅπως στὴν Πρεμετὴ ; Ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν πατρίδα, τὴν ἑλληνικὴ γλώσσα, τὴ θρησκεία δὲν σταματᾷ στὴν ἐκτὸς Ἑλλάδος Ἑλλάδα.

κή κατάργηση τῆς διδασκαλίας τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας στὰ σχολεῖα τῆς μειονότητας πού θεωροῦνταν ἰδιωτικὰ. Νὰ σβῆσει ἡ μητρικὴ τους γλώσσα, πού γι' αὐτὴν ἔγραφε με θαυμασμὸ ὁ L.Magrini, ὅταν ἐπισκέφθηκε αὐτοὺς τοὺς τόπους τὸ 1913

«Ἡ ἐνταῦθα ὀμιλουμένη ἑλληνικὴ γλώσσα εἶναι περισσότερο καθαρὴ και ἄρμονικὴ τῆς ὀμιλουμένης...ἐν Αθήναις»*.

Ἀδύνατον νὰ τὸ δεχθεῖ ὁ νοῦς κι ἡ καρδιά τους.

«Ἐδῶ δὲν ἔσβησε ποτὲ ἡ ἑλληνικὴ λαμπάδα

κι ὁ ἀγώνας ὁ καλὸς, πλοῦσιο τὸν σπῆρο ἔσπειρε στὸ φωτεινὸ του διάβα ὁ Ἅγιος Αἰτωλός»

Θ.Ξύδης

Τὶ νὰ κάνουν ὁμως, ὅταν τὸ 1934 μετὸ ξεκίνημα τῆς σχολικῆς χρονιάς, σ' ὅλα τὰ σχολεῖα τῆς ἑλληνικῆς μειονότητας ἤρθαν Αλβανοὶ δάσκαλοι και καταργήθηκαν οἱ Ἕλληνες; Γονεῖς και Ἑλληνοδιδάσκαλοι θὰ ἐπαναστατήσουν σὰν Ἕλληνες! Κανένας μαθητὴς δὲν παρουσιάστηκε στὸ σχολεῖο: Λευκὴ ἐπανάσταση. Ἀπεργία...

Τὶ κι ἂν οἱ πρωτεργάτες ὀργανωτὲς Ἑλληνοδιδάσκαλοι συνελήφθησαν

ντὰ στὸ χωριὸ Σωφράτικα. «Ξαφνικὰ πῆρε τὸν λόγο ν' ἀπαντήσῃ στὰ λόγια τοῦ ἀπεσταλμένου τῆς Αλβανικῆς Κυβέρνησης ὁ Γ.Γ., ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Δούβιανης», κι ὅπως σημειώνεται στὰ ἱστορικὰ βιβλία, «...βγήκε στὴ μέση, προχώρησε ἕνα-δυὸ βήματα κοντὰ στοὺς βουλευτὲς και μετὸ ἀθλητικὸ του παράστημα, τὰ ἀστραφετὰ του μάτια και τὴ σταθερὴ του φωνή, χωρὶς νὰ σκιαχτεῖ κανένα, ἔδωσε στοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Αλβανικοῦ Γκυβέρνου τὴν ἀπάντηση τῆς Δερόπολης τολμηρῆ, παλληκαρίσια: «Σὰν δὲν μπορούσαμε ἐδῶ στὸ κράτος μας νὰ λύσουμε μόνοι μας τὶς διαφορὲς μας, τὶς ἐδώσαμε νὰ τὶς λύσουν οἱ ξένοι και θὰ περιμένουμε τὴ λύση τους...».

Ἦτοτε θάρρεψαν κι ἄλλοι και πῆραν τὸν λόγο...Οἱ βουλευτὲς, πού δὲν περιέμεναν τέτοια ἥρωικὴ ἀντίδραση, τὰ ἔχασαν...».

Λευκὴ ἐπανάσταση μαθητῶν και δασκάλων.

Θαρρητὴ ἀντίσταση τῶν γονιῶν και τοῦ Κλήρου. Οἱ ἐφημερίδες «Ελευθερον Βῆμα», «Ἑλληνικὸν Μέλλον», «Ἡ Καθημερινή», «Ἡ Πρωία» ἀγοράζονταν ἀπὸ τοὺς Βορειοηπειρώτες με κάθε τρόπο ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, γιὰ νὰ διαβάζουν τὰ παιδιὰ στὸ σπῆτι τους Ἑλληνικὰ.

Ὡς τὰ τωρινὰ χρόνια βρήκαμε σὲ μιά πλάκα εὐγνωμοσύνης στὸν τοῖχο σχολεῖου τῆς Δρόπολης τὰ ὀνόματα τῶν προκρίτων πού ἀγωνίστηκαν γιὰ τὴν ἑλληνικὴ γλώσσα. Ὁ ἀγώνας πέτυχε. Ἡ προσφυγὴ τῶν Βορειοηπειρωτῶν δικαιώθηκε. Οἱ Ἑλληνοδιδάσκαλοι διδάξαν πάλι τὴν ἑλληνικὴ γλώσσα.

Τὶ κι ἂν ὡς τὶς μέρες μας ὁ τυφλὸς ἐθνικισμὸς και ὁ σκληρὸς μουσουλμανισμὸς σβῆνει ἀπὸ τὶς πινακίδες τῶν τόπων τὰ ἑλληνικὰ ὀνόματα, ἀρπάζει τὰ ἱερὰ και ὄσια, προπηλακίζει ἱερεῖς, σκίζει Εὐαγγέλια, σφραγίζει ὀρθόδοξες ἐκκλησίες, ὅπως στὴν Πρεμετὴ;

Ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν πατρίδα, τὴν ἑλληνικὴ γλώσσα, τὴ θρησκεία δὲν σταματᾷ ἐκτὸς Ἑλλάδος Ἑλλάδα.

Ἄν ζοῦσε σήμερα ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς, σίγουρα θὰ ἐπαναλάμβανε τοὺς στίχους πού ἔγραψε γιὰ τὴν ἐντὸς κι ἐκτὸς Ἑλλάδα:

«Τέλος νὰ πῆρε ὁ πόλεμος; ἄλλος δὲν εἶναι ἀγώνας;»

Βοηθήματα:

1.Νικολάου Κ. Παπαδόπουλου, «Δροπολίτικα», Σειρὰ Α' ,Ἀθήνα 1972

2.Νικολάου Κ. Παπαδόπουλου, «Ἡ Δούβιανη τῆς Δροπόλεως Β.Ἡπειρου», Ἀθήνα 1970

3.Προσωπικὸ ἀρχεῖο Βασιλείου Βάσσοσ, διδασκάλου ἀπὸ τὴν Ἐπισκοπὴ Β.Ἡπειρου, πού ἐξορίστηκε και βασανίστηκε στὰ βάθη τῆς Αλβανίας.

*«...La lingua greca parlata qui e molto piu pura e armoniosa della lingua parlata in Atene:» (Luciano Magrini, le isole, l' Albania e l' Epiro, Milano, 1913, 217-72).

Περιοδικὸ «Ἡ Δράση μας» τεῦχος 516,ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2014

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ ΣΤΗΝ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ 25^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

(ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ - ΛΥΚΕΙΟΥ)

Οι μαθητές τής Κόνιτσας ενέπνευσαν και προβλημάτισαν παρουσιάζοντας τήν ήρωική μορφή του Ιωάννη Μακρυγιάννη.

Όμως, ἐγὼ ἔτσι πιστεύω καὶ τὸ λέω πάντοτε, δὲν δικαιώθηκε. Δὲν ἔχει δικαιοσύνη. Καὶ καλὸν εἶναι καὶ ἐμεῖς ἐδῶ οἱ Ἑλλαδίτες, δὲν λέω Ἕλληνες, γιατί ὅλοι Ἕλληνες εἴμαστε, οἱ Ἑλλαδίτες καὶ ἐσεῖς οἱ Κύπριοι, νὰ ἀγωνισθοῦμε ὥστε νὰ ἀποτινάξουμε τὴν προστασία τῶν λεγομένων «ἰσχυρῶν», οἱ

ὁποῖοι ἐνῶ «διυλίζουν τὸν κόψωπα, καταπίνουν τὴν κάμηλον», ὅταν τὰ στρατεύματα τῆς Τουρκίας κατέχουν τὸ 40% τῆς Κύπρου. Ὁχι, δὲν θέλουμε προστατές. Ὁπως καὶ στὴ Βόρειο Ἡπειρο, ἔτσι καὶ στὴν Κύπρο, θὰ ἀγωνισθοῦμε ὅλοι, μὰ τώρα, μὰ τοῦ χρόνου, μὰ μετὰ ἀπὸ κάποιους καιροὺς, πού θὰ εὐδοκήσῃ ἡ ἀγαθότης τοῦ Κυρίου, ἡ Κύπρος καὶ ἡ Βόρειος Ἡπειρος δὲν θὰ εἶναι ἀπλῶς ἐλεύθερες, ἀλλὰ θὰ εἶναι ἐνωμένες μὲ τὴν Μητέρα Ἑλλάδα. Νὰ δώσει ὁ Θεός.

Θὰ ἔλεγα ὅτι ἐκεῖνο τὸ δίδαγμα πού ἔβγαλα ἐγὼ προσωπικῶς ἀπὸ τὸ ἔργο αὐτό, πού τόσο ἐπιτυχῶς μᾶς παρουσίασαν τὰ παιδιά, εἶναι ὅτι ἡ Πατρίδα μας, ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ὅταν ἔγινε ἐλεύθερη, τὸ μικρὸ ἐκεῖνο τμήμα Πελοπόννησος καὶ Στερεὰ Ἑλλάδα, ἦταν κάτω ἀπὸ προστατές. Τότε οἱ Βαυαροὶ, ἀργότερα οἱ Ἄγγλοι, μετέπειτα ἄλλοι, καὶ σήμερα ὑπὸ προστασίαν εἴμαστε. Καὶ μᾶς ἐξουθενώνουν σήμερα. Καὶ μᾶς λοιδοροῦν σήμερα.

Καλὸν εἶναι, ὅλοι οἱ Ἕλληνες, νὰ ἀγωνισθοῦμε ὥστε νὰ ἀποτινάξουμε τὴν προστασία τῶν λεγομένων «ἰσχυρῶν». Ὁχι, δὲν θέλουμε προστατές!

Ἐσεῖς, λοιπόν παιδιά, ὅταν αὔριο θὰ ἀναλάβετε τὰ ἡνία τῆς Χώρας, διότι ἐμεῖς φεύγουμε τώρα, ἡ γενιά ἡ δική μου τουλάχιστον φεύγει, ἀγωνιστεῖτε νὰ μὴν ὑπάρχουν προστατές στὴν Ἑλλάδα. Ἡ Ἑλλάδα ἐλεύθερη νὰ εἶναι. Καὶ ἐπειδὴ ἔχουμε ἐδῶ καὶ τοὺς ἀδελφούς Κυπρίους, μοῦ ἔφεραν στὴν σκέψη τὸν ἀγῶνα τῆς ΕΟΚΑ ὅταν ἤμουνα μαθητῆς καὶ μετὰ στὸ Πανεπιστήμιο, πρέπει νὰ σᾶς πῶ ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, διότι δὲν

τὸ γνωρίζετε, ἢ δὲν τὸν ἐνθυμείσθε κάποιοι, ὅτι καὶ ἡ Κύπρος τὸ 1821, ἐπλήρωσε βαρύτατο φόρο αἵματος, διότι συμμετεῖχε στὴν Ἐπανάσταση. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κυπριανός, οἱ Μητροπολίτες τῆς Κύπρου, ἄλλοι προύχοντες, πέρασαν «διὰ στόματος μαχαίρας». Καὶ ἔτσι Ἑλλάδα καὶ Κύπρος, καὶ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, εἶναι συνδεδεμένες. Θυμήθηκα μετὰ τὸν ἀγῶνα τοῦ 1931, τὸν ὁποῖον οἱ Ἄγγλοι, «οἱ εὐγενεῖς» Ἄγγλοι, κατέπνιξαν στὸ αἷμα. Καὶ ἔπειτα ἦλθε ὁ ἀγῶνας τῆς ΕΟΚΑ, ὁ ὁποῖος

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ ΗΠΕΙΡΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟ 1992

Γράφει ο Φιλότητος Κεμεντζετζίδης
Πρόεδρος Σ.Φ.Ε.Β.Α. Θεσσαλονίκης

«Δεύτε λάβετε φώς» ...μετά από δεκάδες χρόνια φόβου, θανάτου, άθειας

Η Αλβανία κάτω από την εξουσία του κομμουνιστικού κόμματος υπήρξε το μοναδικό συνταγματικά άθειας κράτος στον κόσμο, κατά την περίοδο 1967-1990. Την περίοδο αυτή απαγορεύθηκε κάθε θρησκευτική ιεροπραξία, καταστράφηκαν εκ θεμελίων οι περισσότεροι τόποι λατρείας, ενώ άπεσχηματίστηκαν όλοι οι ιερείς, και πολλοί από αυτούς εξορίστηκαν ή πέθαναν μαρτυρικά στις φυλακές. Από το 1976 επίσης απαγορεύθηκαν διά νόμου όλα τα χριστιανικά ονόματα. Η απαγόρευση αυτή έπληξε όλους τους αλβανούς πολίτες, αλλά ιδιαίτερα τους βορειοηπειρώτες αδελφούς μας, για τους οποίους η ορθόδοξη πίστη ήταν βασικό συστατικό της εθνικής τους ιδιοπροσωπίας. Βασική αρχή του Κόμματος Έργασίας της Αλβανίας ήταν: «Κύριος σκοπός του κράτους είναι η παραγωγή. Όποιος δέν παράγει, όπως οι ιερείς, δέν έχει θέση στη νέα μας κοινωνία». Έτσι μέχρι το 1990 οι αδελφοί μας έμεναν άβάπτιστοι, άστεφάνωτοι, άλειτούργητοι, άκήδευτοι, (με ελάχιστες εξαιρέσεις ιερέων που με κίνδυνο της ζωής τους τελούσαν κρυφά κάποια μυστήρια). Το 1990 ωστόσο το καθεστώς αρχίζει να καταρρέει. Στις 15 Αύγουστου του ίδιου έτους μαρτυρείται το πρώτο άνοιγμα εκκλησίας (χωρίς να τελεστεί θεία Λειτουργία) στην Αλβανία, στο χωριό Μμποποσίτσα της Κορυτσάς, από τον δάσκαλο Σωτήριο Μπαμπούλη, παρά τις απειλές των αρχών. Κάτι αντίστοιχο γίνεται και στις 11 Δεκεμβρίου (εσπερινός

του Αγίου Σπυριδωνος) στη Δερβιτσάνη Αργυροκάστρου, με τον άποσηματισμένο ιερέα π. Μιχαήλ Ντάκο, την ίδια ημέρα που στους Αγίους Σαράντα, στα σύνορα, πέφτουν νεκρά 4 παλλικάρια από το χωριό Αλύκο στην προσπάθειά τους να διαφύγουν στη μάνα Ελλάδα, γεγονός που προκαλεί την πρώτη μαζική -δυναμική διαμαρτυρία κατά του καθεστώτος. Η πρώτη θεία Λειτουργία τελείται στη Δερβιτσάνη τα

συν Άνάσταση. Την χρονιά αυτή τελείται για τελευταία φορά άνάσταση στο άκριπικό χωριό Μαυρόπουλο, στα σύνορα, από τον μακαριστό Μητροπολίτη Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟ για να ακούσουν οι αδελφοί μας με μεγάφωνα το άναστάσιμο μήνυμα. Μέσα στη χρονιά, πολλοί ιερείς από τις Μητροπόλεις Κονίτσης, Φλωρίνης και Καστοριάς, συνδράμουν τις λατρευτικές άνάγκες των πιστών μαζί

στη Βόρειο Ήπειρο. Ανάμεσά τους ό π. Κοσμάς, ήγγούμενος τώρα της Μονής Στομίου, ό π. Διονύσιος Τάτση, ό π. Χριστόδουλος, ό π. Νικόλαος, ό π. Αθανάσιος, ό π. Κωνσταντίνος, κ.α. Μαζί τους και κάποια μέλη της Σ.Φ.Ε.Β.Α. που είμαστε τότε στην Κόνιτσα, για να τους συνοδεύσουμε ως ψάλτες και νεωκόροι (κάτι άπόλυτα άναγκάιο όπως φάνηκε στην συνέχεια). Στις 2 το μεσημέρι του Μεγάλου Σαββάτου, συγκεντρωνόμαστε στα σύνορα της Κακαβιάς, όλη ή ομάδα, περίπου 32 άτομα, κληρικοί και λαϊκοί. Ό π. Κοσμάς μεταβαίνει στο Αργυροκάστρο για να πάρει την τυπική άδεια από τον εκπρόσωπο του Έξάρχου. Στα σύνορα επικρατεί χαμός. Κλούβες της άστυνομίας άπελαύνουν φυγάδες, ενώ εκατοντάδες περιμένουν να μπουν στη χώρα μας. Οι άστυνομικοί και οι στρατιώτες είναι σε υπερένταση με τα όπλα προτεταμένα. Ωστόσο μαθαίνοντας τον σκοπό της έξόδου μας, μάς αφήνουν χωρίς πολλές διατυπώσεις. Πιο δύσκολα τα πράγματα στην άλβανική πλευρά όπου μάς καθυστερούν άρκετά μέχρι να έπιτρέψουν να μπορούμε με ομαδική κατάσταση, καθώς σχεδόν κανείς μας δέν είχε διαβατήριο. Παρά τη δυσκολία, φιλοδωρούμε με λαμπάδες και τσουρέκια τους Αλβανούς φρουρούς που τα δέχονται με έκπληξη. Περίπου στις 3.30 είσερχόμαστε στα άγιασμένα έδάφη της Βορείου Ήπειρου. Για τους περισσότερους από μάς έπρόκειτο για την πραγματοποίηση ενός πόθου, ενός όνειρου για το όποιο αγωνιζόμασταν πάνω από 10 χρόνια. Να έπισκεφτούμε ως προσκυνητές, έδάφη έλληνικά στα όποια ζούσαν αδελφοί βασιανισμένοι, πολεμημένοι, άδικημένοι. Η πραγματικότητα που αντίκριζαμε ξεπερνούσε και την πιο σκληρή φαντασία. Ένας όλόκληρος λαός βρισκόταν 50 χρόνια πίσω. Με τον μουντό και βροχερό καιρό που σκέπαζε τον κάμπο της Δρόπολης ήταν σαν να βλέπαμε άσπρομαυρη ταινία της δεκαετίας του 1940 και ό χρόνος να είχε σταματήσει εκεί. Τα πρόσωπα των ανθρώπων, γέρων και νέων, σκαμμένα από την ταλαιπωρία, φοβισμένα και

Ένας όλόκληρος λαός βρισκόταν 50 χρόνια πίσω. Τα πρόσωπα των ανθρώπων, γέρων και νέων, σκαμμένα από την ταλαιπωρία, φοβισμένα και άγριεμένα. Οι δρόμοι κατεστραμένοι, καρόδρομοι. Τα ήλεκτροφόρα συρματοπλέγματα υπήρχαν άκόμη ενώ μείναμε με το στόμα άνοιχτό, αντίκριζοντας τα εκατοντάδες πολυβολεία, μισητό σύμβολο της παράνοιας του καθεστώτος...

Χριστούγεννα από τον π. Μιχαήλ, με ιερά άμφια και σκεύη που μετέφεραν ραμμένα στα ρούχα τους μυστικά, μέλη της ΣΦΕΒΑ την παραμονή. Τα Θεοφάνεια του 1991 εορτάζονται πανηγυρικά, με εκατοντάδες πιστούς στην Κορυτσά, στην ύπαιθρο, (καθώς δέν υπάρχει ναός), από τον π. Χρήστο ό όποιος ψάλει έλληνικά και άλβανικά το «Έν Ιορδάνη...» Αρχές του 1991 όρίζεται από το Οικουμενικό Πατριαρχείο, ως Έξαρχος, ό επίσκοπος Ανδρούσης Άναστάσιος Γιαννουλάτος, που είσερχεται στην Αλβανία τον Ιούλιο του 1991 και τον Ιούνιο του έπομένου έτους εκλέγεται Αρχιεπίσκοπος Τιράνων και πάσης Αλβανίας. Το Πάσχα

του 1991 τελούνται ακολουθίες σε λίγα μέρη, από τους 15 περίπου έπιζήσαντες ιερείς του καθεστώτος, ενώ περίπου 1500 βορειοηπειρώτες μεταβαίνουν στην έλευθερη Ελλάδα για να ακού-

με ιερείς, συλλόγους και αδελφότητες από άλλες περιοχές, κυρίως της Βορείου Ελλάδος.

Τό Πάσχα του 1992, το καθεστώς έχει πια καταρρεύσει και για 1η φορά υπάρχει έλευθερία τέλεσης των ακολουθιών της Μεγάλης Έβδομάδας και της Άναστάσεως. Βεβαίως ή έλλειψη ιερέων είναι τεράστια, καθώς οι λίγοι κληρικοί δέν έπαρκούν για να καλύψουν τις άνάγκες, ενώ και από την Ελλάδα είναι δύσκολο να έλθει βοήθεια, καθώς όλοι οι ιερείς είναι υπεραπαράτιτοι στις ένορίες τους. Τό ζήτημα αυτό άπασχολεί έντονα τον Μητροπολίτη Κονίτσης ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟ που δέν μπορεί να ήσυχάσει στη σκέψη ότι οι αδελφοί μας θα μείνουν άλειτούργητοι και έκείνο τό ΠΑΣΧΑ. Ό ίδιος δέν μπορεί να πάει αν και τό ποθεί, καθώς είναι persona non grata για την Αλβανία. Η αγάπη του όμως για τους βορειοηπειρώτες τον ώθει να παρακαλέσει τους ιερείς της Μητροπόλεως του να κάνουν μία μεγάλη θυσία. Να αφήσουν αυτό το Πάσχα, τα χωριά και τις οικογένειές τους για να μεταδώσουν τό Άγιο Φώς και τό χαρμόσυνο μήνυμα της Άναστάσεως στα αδελφια μας, στην άλλη πλευρά των συνόρων.

Μετά από συνεννόηση, 20 ιερείς (περίπου οι μισοί της Μητροπόλεως), έτοιμάζονται να κάνουν Άνάσταση

ἀγριεμένα. Οί δρόμοι κατεστραμμένοι, καρόδρομοι με 2,5-3 μέτρα πλάτος που δεν χωρούσε να περάσουν 2 αμάξια μαζί, αν και σε όλη τη διαδρομή δεν ἀντικρίσαμε πάνω από 10 αμάξια, και αυτά κινέζικα και ρώσικα πεπαλαιωμένα.

Τά ηλεκτροφόρα συρματοπλέγματα υπήρχαν ακόμη σε όρισμένα σημεία, ενώ μείνα με με το στόμα ανοιχτό, ἀντικρίζοντας τά εκατοντάδες πολυβολεία, μισητό σύμβολο τής παράνοιας του καθεστώτος. Σε συνεννόηση με τά μέλη τής Ομόνοιας μοιραζόμαστε στα διάφορα χωριά και 5-5 μαζί με τίς βαλίτσες με τά άμφια και τά ιερά σκευη, στριμωχνόμαστε στα λίγα διαθέσιμα αυτοκίνητα. Με τόν π. Αθανάσιο ἀποβιβαζόμαστε στο χωριό Τεριαχάτι, 25 λ. από τά σύνορα, όπου ήδη έχει γίνει ή ειδοποίηση: «Θά έχουμε ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ τό βράδυ!».

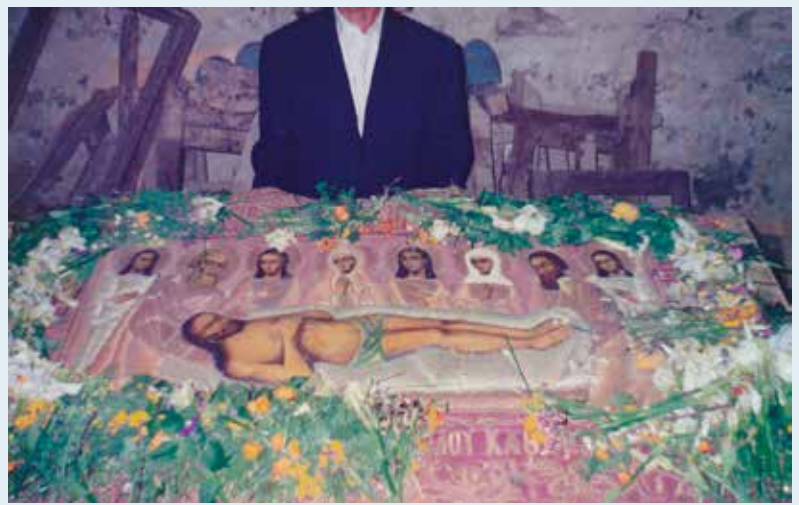
Φιλοξενοῦμαστε στο σπίτι του κ. Κώστα και τής κ. Έλλης, που μάς άνοιγουν, όχι απλά τό σπίτι, αλλά τήν καρδιά τους. Σε 5 λεπτά στρώνουν τραπέζι και μάς φέρνουν ό, τι έχουν και δεν έχουν. Μάς φέρνουν ακόμη και κρέας και άποροῦν ἀκούγοντας για τή νηστεία. «Τί είναι αυτό, τί νόημα έχει;» Ωστόσο άμέσως τό αναπληρώνουν με μέλι, καρῦδια, φρούτα, ψωμί. Η τηλεόραση (άπό τίς λίγες στο χωριό) είναι μονίμως άνοιγμένη στην ΕΡΤ που τώρα πιά τήν παρακολουθοῦν χωρίς φόβο. Μάς διηγούνται πολλά, για τό γκρέμισμα τών εκκλησιών, τίς διώξεις, τίς εκτελέσεις τών πατριωτών, ακόμη και για τίς συμφορές που βρήκαν όσους Έλληνες κομμουνιστές πρωτοστάτησαν στο γκρέμισμα τών ναών. Πώς να χωρέσεις αλήθεια, 50 χρόνια πόνου και δακρύων σε μία ώρα; Με τούς δημογέροντες του χωριού γίνεται σύσκεψη για τό που θά τελεσθεί ή Ανάσταση. Στόν Άγιο Γεώργιο στο κέντρο του χωριού, που είναι πιο βολικό για τούς γεροντότερους αλλά ή εκκλησία είναι κατεστραμμένη, ή στην Άγια Παρασκευή που είναι μακρύτερα αλλά ό ναός σώζεται σε καλύτερη κατάσταση;. Με τόν καιρό να είναι βροχερός, επιλέγεται ή 2η περίπτωση. (Μία πανέμορφη πετρόκτιστη εκκλησία, ξακουστό προσκύνημα στη Δρόπολη και παλιότερα αλλά και τώρα που στη μνήμη τής Άγιας, συγκεντρώνει χιλιάδες κόσμου). Κάνουμε μία μικρή βόλτα στο χωριό. Στους τοίχους μισοσβησμένα τά συνθήματα του καθεστώτος,

«Lavdi Marxismit- Leninizmit» (Δόξα στον Μαρξισμό -Λενινισμό), ενώ ένας δάσκαλος μάς δείχνει τό άγνωστο που διάβαζαν τά ελληνόπουλα: «Κόμμα μάνα μου γλυκιά σ' αγαπώ και μ' αγαπās! Θά γενώ ό τι θες εσύ, Κόμμα μάνα μου χρυσή!».

Τραγικά άπομεινάρια μιās ζοφερής εποχής που στοιχειώνει ακόμη τούς κατοίκους. Τό ρεύμα κομμενο στο χωριό, μάς ενημερώνουν ότι έχουν 2-3 ώρες τήν ήμερα!

Οί κάτοικοι μαλώνουν ποιός θά μάς πάρει σπίτι του. Δυσκολευόμαστε να τούς πείσουμε ότι δεν μπορούμε να φάμε πριν τή Θεία Λειτουργία. Μετά από σύντομη ξεκούραση ξεκινάμε στις 10 τό βράδυ κουβαλώντας και όλα τά απαραίτητα για τή Θεία Λειτουργία, καθώς στο χωριό δεν υπήρχε άπολύτως τίποτα. Η συγκίνηση μας είχε κορυφωθεί. Είμαστε ανάμεσα στα αδέρφια μας και θά ζούσαμε τήν πρώτη ελεύθερη Ανάσταση μετά από 25 χρόνια. Η κούραση και ό κακοτράχαλος δρόμος λίγο μάς άνοιζαν. Σχεδόν όλο τό χωριό ακολουθούσε μέσα στο σκοτάδι, με αυτοσχέδια φαναράκια, δημιουργώντας μιā φωτεινή ανθρώπινη αλυσίδα, ένα θέαμα φαντασμαγορικό μέσα στο σκοτεινό κάμπο τής Δρόπολης. Σε 25 λεπτά φτάσαμε στο Ναό τής Άγιας Παρασκευής. Όλοι φοροῦν τό γιορτινό τους. Ένας ήλικιωμένος, ψάλτης στα νιάτα του βοηθάει στο αναλόγιο. Θυμάται αρκετά καλά τό τυπικό και έχει μαζί του ένα Μεγα Ώρολόγιο που κρατούσε κρυμμένο και από τήν οικογένειά του άκόμη, όπως μου λέει, όλα αυτά τά χρόνια.

Μετά τόν κανόνα και τό «Δεῦτε λάβετε φώς», ό π. Αθανάσιος βροντοφωνάζει τό Χριστός Άνέστη! Στα πρόσωπα όλων είναι εκδηλη ή χαρά και ή συγκίνηση. Οί παλαιότεροι δακρύζουν, οί νεότεροι κοιτοῦν με τά μάτια όρθάνοιχτα. Όλα είναι πρωτόγνωρα για αυτούς. Ένα παιδί προσκυνά τήν εικόνα τής Παναγίας που φέραμε μαζί με τήν Ανάσταση και ρωτά με άφέλεια. «Ποιό είναι τό παιδάκι που κρατά στην άγκαλιά της ή γυναίκα αυτή, παππούλη»; Η κατήχηση εδω πρέπει να ξεκινήσει από τά πιο βασικά! Και όμως σε αντίθεση με ό, τι συμβαίνει εδω, κανένας δεν έφυγε μετά τό Χριστός Άνέστη! Παρά τό γεγονός ότι δεν υπάρχουν καθίσματα, οί 300 περίπου παρόντες μένουν στο ναό για τίς 3 ώρες τής ακολουθίας. Ό ψάλτης του χωριού

στον Άπόστολο, τό Πιστεύω και τό Πάτερ Ημών, στέκεται στο κέντρο του ναού και υποβλητικά άπαγγέλλει τά ιερά κείμενα. Αισθάνομαι ανάμεσα σε αδελφούς που μία σκληρή μοίρα μάς κράτησε μακριά. Ωστόσο ή ψυχρολουσία έρχεται τήν ώρα τής Θείας Κοινωνίας! Κοινωνώ μόνος μου καθώς δεν προσέρχεται κανείς. Ό π. Αθανάσιος εξηγεί ότι μπορεί να κοινωνήσει μόνο όποιος είναι βαπτισμένος και στεφανωμένος εκκλησιαστικά και έχει νηστέψει τή Μεγάλη Παρασκευή και τό Μεγάλο Σάββατο. Έξαιρηση μπορεί να γίνει μόνο αν υπάρχει κάποιος βαριά άρρωστος (άλλα βαπτισμένος) στο χωριό. Άγνωστα πράγματα για τούς περισσότερους. Τή στιγμή εκείνη συνειδητοποιώ τή ζημιά που έκανε τό καθεστώς στους αδελφούς μας. Πράγματα δεδομένα για μάς, είναι παντελώς άγνωστα σε συνέλληνες, όχι στην άλλη άκρη του κόσμου, αλλά μόλις 10 χιλιόμετρα από τά σύνορα μας. Με τήν άπόλυση, παρά τό προχωρημένο τής ώρας, 2-3 πυροτεχνήματα και ό ήπειρώτικος σκοπός με κλαρί-

συνέδραμε όλο τό χωριό,, και ό τι τά παιδιά δεν καθίσανε μαζί μας όχι γιατί νυστάζανε αλλά για να φτάσει τό φαγητό για τούς επισκέπτες!) Κοιμόμαστε για 2 ώρες μόνο, ως τίς 6.00 το πρωί. Ό π. Αθανάσιος, όπως και οί άλλοι ιερείς, πρέπει να γυρίσει στο χωριό του για να κάμει 2η Ανάσταση και να γιορτάσει με τήν οικογένειά του. Χαιρετούμε συγκινημένοι τούς οικοδεσπότες μας, αφήνοντας ένα μικρό δώρο για τήν αγάπη τους και με έναν πρόθυμο χωριανό κατευθυνόμαστε στα σύνορα. Εκεί τό τελωνείο είναι κλειστό. Με πολλά παρακάλια μάς άνοιγουν, ενώ ό Έλληνας φαντάρος άγουροξυπνημένος άπορεί. «Άπό που ξεφυτρώσατε εσείς;» Μετά από άναμονή για να βρεθεί μεταφορικό μέσο, επιστρέφουμε στην Κόνιτσα στις 9.30 το πρωί. Με έντολη τό δεσπότη πηγαίνουμε στη Μητρόπολη, για να τόν ενημερώσουμε για τά γεγονότα. Έχει μεγάλο πόθο και άγωνία να μάθει τά καθεκαστα. (Άργότερα μάθαμε από τόν μετέπειτα διάδοχό του π. Ανδρέα Τρεμπέλα, ότι εκείνη τή νύχτα σχεδόν δεν κοιμήθηκε κα-

Ένα παιδί προσκυνά τήν εικόνα τής Παναγίας που φέραμε μαζί με τήν Ανάσταση και ρωτά με άφέλεια. «Ποιό είναι τό παιδάκι που κρατά στην άγκαλιά της ή γυναίκα αυτή, παππούλη»; Η κατήχηση εδω πρέπει να ξεκινήσει από τά πιο βασικά!

Τήν πρώτη αυτή άποστολή ακολουθήσαν δεκάδες άλλες (πάνω από 250) στη Βόρειο Ήπειρο. Τά βιώματα όμως εκείνης, τής πρώτης φοράς, που εορτάσαμε πανηγυρικά τήν νίκη του φωτός άπέναντι στο σκοτός, τή νίκη τής αλήθειας άπέναντι στο ψέμα, τή νίκη του ύβρισμένου και φυλακισμένου Χριστού άπέναντι στους σύγχρονους σταυρωτές του, σημάδεψαν τή ζωή μας και μάς συνέδεσαν με ακατάλυτο πνευματικό δεσμό με τούς Βορειοηπειρώτες αδελφούς μας.

νο «Δέλβινο και Τεπελένι ...» δίνουν μιā μικρή γεύση για τό γλέντι που θά ακολουθήσει τήν αύριανή ήμερα. Στο σπίτι επιστρέφουμε στις 3.30π.μ. Η άτμόσφαιρα έχει καθαρίσει κάπως και ή φωτεινή αλυσίδα με τά φαναράκια που φωτίζουν τά χαρούμενα πρόσωπα όλων, μάς αφήνει μιā νότα έλπίδας, πώς από τό βαθύ σκοτάδι τής πνευματικής και εθνικής σκλαβιάς προχωρούμε πιά στο χάραμα μιās καινούργιας, φωτεινής, μέρας. Άπέναντί μας στο βουνό αλλά και παραδίπλα, κάποια άλλα φωτάκια δείχνουν πώς οί αδελφοί μας στα άλλα χωριά, στη Γλίνα, τήν Επισκοπή, στα Σωφράτικα, στο Γεωργουτσάτι, έχουν τελειώσει και αυτοί τήν Ανάσταση!

στο σπίτι ή κ. Έλλη έχει στρώσει πλούσιο τραπέζι. Αθανάτη ήπειρωτική φιλοξενία! Άπορούμε που τά βρήκανε όλα μέσα στη φτώχεια τους. (Εκ τών υστέρων μάθαμε ότι θόλου, προσευχόμενος να πάνε όλα καλά και να προσατεύσει ό Θεός τούς ιερείς και λαϊκούς τής άποστολής, για τήν ασφάλειά τών όποιων αισθανόταν υπεύθυνος). Με πολλή χαρά έμαθε ότι όλα κύλησαν ομαλά και μάς εύλόγησε ικανοποιημένος. Τήν πρώτη αυτή άποστολή ακολουθήσαν δεκάδες άλλες (πάνω από 250) στη Βόρειο Ήπειρο, στις όποιες ζήσαμε χαρές, λύπες αλλά και στιγμές εθνικής άνάτασης και μεγαλείου κοντά στα αδέρφια μας. Τά βιώματα όμως εκείνης, τής πρώτης φοράς, που εορτάσαμε πανηγυρικά τήν νίκη του φωτός άπέναντι στο σκοτός, τή νίκη τής αλήθειας άπέναντι στο ψέμα, τή νίκη του ύβρισμένου και φυλακισμένου Χριστού άπέναντι στους σύγχρονους σταυρωτές του, σημάδεψαν τή ζωή μας και μάς συνέδεσαν με ακατάλυτο πνευματικό δεσμό με τούς Βορειοηπειρώτες αδελφούς μας.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ ΣΕ ΚΥΠΡΙΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ (25^Η ΜΑΡΤΙΟΥ 2015)

Ο άειμνηστος προκάτοχός μου, ο μεγάλος και όντως Άγιος Μητροπολίτης ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ, έλεγε, πολλές φορές το έλεγε, αυτό: Έαν γίνει μία χημική ανάλυση του χώματος της περιοχής εδώ, θα αποδειχθεί ότι έχει περισσότερο αίμα και λιγότερο νερό. Διότι η περιοχή αυτή, από αιώνων, θα έλεγα, ιδιαίτερα, όμως, τον περασμένο αιώνα, υπήρξε θέατρο πολλών και αιματηρών πολέμων, οι οποίοι κράτησαν όχι μόνον την Κόνιτσα αλλά και όλη την Ελλάδα ελεύθερη. Το ίδιο θα μπορούσα να πω και για την Κύπρο. Μάλιστα τώρα που διανύουμε τον μήνα Μάρτιο δεν είναι μόνον ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός, όπως είπα και στην Έκδήλωση των μαθητών, που το 1821 τον άπηγγόνησαν οι Τουρκοί μαζί με άλλους Μητροπολίτες και άλλους προύχοντες της Κύπρου, αλλά ο μήνας αυτός, έμένα προσωπικώς, με φέρνει στα μαθητικά και φοιτητικά μου χρόνια. Καί θυμάμαι 3 Μαρτίου του 1957 πέφτει ήρωϊκώς μαχόμενος ο σταυραετός του Μαχαιρά: ο Γρηγόρης Αύξεντιού. Καί στις 14 Μαρτίου της ίδιας χρονιάς άπαγχονίζεται ένας νεαρός, που ήταν στην δική μου την ηλικία

τότε, (καί θα ήταν σήμερα γέροντας, όπως είμαι και εγώ), ο **Ευάγγελος Παλληκαρίδης. Είχε κάνει δε έντύπωση τότε, ότι την παραμονή της έκτελεσεώς του είπε στην μητέρα του: «Μητέρα, αν δεν μου φέρεις τον Σταυρό μου, διότι οι Άγγλοι του είχαν αφαιρέσει τον έπιστήθιο Σταυρό, δεν φεύγω από εδώ μέσα». Καί τον έφερναν τον Σταυρό. Καί οδηγούμενος στην άγχονη είπε: «Σήμερα, που θα πάω στο Θεό, θα τον παρακαλέσω να είμαι ο τελευταίος Κύπριος τον οποίο έκτελούν οι**

οι έκτελέσεις σταμάτησαν στον Ευάγγελο Παλληκαρίδη.

Εγώ, λοιπόν, από εκείνα τα χρόνια, την Κύπρο την έχω στην καρδιά μου. Δεν την έχω επισκεφθεί, αλλά, όμως, την ξέρω. Είχα γνωρίσει πολλούς Κυπριούς φοιτητάς, αλλά και κάποιους άγωνιστάς της ΕΟΚΑ, σάς αναφέρω μόνον το όνομα του Ρένου Κυριακίδη, που θα τον ξέρετε, τον αδελφό του Μητροπολίτου Κυρηναίας Κυπριανό. Μου είχαν κάνει έντύπωση αυτά τα παιδιά, ότι καί άγάπη προς την Πατρίδα, (καί όταν λέω Πατρίδα, δεν έννοώ μόνον την Κύπρο, αλλά όλη

χώρος, αλλά καί ή Κύπρος, να άποσεισει την Τουρκική κατάκτηση, πρέπει να δημιουργήσουμε μία γενιά καινούργια, «άγαπώντων τον Κύριον». Να είναι παιδιά διάδοχοι των ήρώων εκείνων της ΕΟΚΑ καί όλων των κατá καιρούς Κυπρίων που άγωνίσθηκαν για Χριστό, για Πατρίδα, για Οικογένεια, για όλα τα ιδανικά, τα όποια στηρίζουν το Έθνος μας. Εγώ χαιρώ που σάς βλέπω, καί νοερώς, σάς είπα δεν έχω επισκεφθεί την Κύπρο, την ξέρω όμως, την Κύπρο, νοερώς βρίσκομαι στην Κύπρο. Βρίσκομαι στον Μαχαιρά, βρίσκομαι στη Λεμεσό, βρίσκομαι στην Πάφο, αλλά βρίσκομαι καί στην Κερύνεια, που καί εκεί πρέπει να πάμε. Να είστε καλά, λοιπόν, χρόνια πολλά, εύλογημένα, άγια καί άγωνιστικά, προπαντός. Όλοι ν' άγωνιζόμαστε, ώστε ο Τουρκοκός να μίν έλθει ξανά στην Κύπρο. Να φύγει καί να χαθεί στα τάρταρα του Άδου. Έτσι μόνον ή Κύπρος θα ζήσει καί θα μεγαλοουργήσει. Ο Θεός να είναι μαζί σας. Χρόνια πολλά καί εύλογημένα.

«Αν θέλουμε ή Κύπρος, να άποσεισει την Τουρκική κατάκτηση, πρέπει να δημιουργήσουμε μία γενιά καινούργια, «άγαπώντων τον Κύριον». Να είναι παιδιά διάδοχοι των ήρώων εκείνων της ΕΟΚΑ που άγωνίσθηκαν για Χριστό, για Πατρίδα, για Οικογένεια, για όλα τα ιδανικά, τα όποια στηρίζουν το Έθνος μας.

Άγγλοι». Καί πράγματι, θα έλεγε κανείς, ότι αυτή ήταν μία προφητεία, διότι σε τουλάχιστον δέκα (10) μελλοθανάτους καταδικασθέντες εις θάνατον από τους Άγγλους, έδόθη χάρις, καί

την Ελλάδα), αλλά καί για την πίστη τους προς τον Χριστό καί την άγάπη τους προς την Έκκλησία διακρίνονταν. Ήταν παιδιά «διαμάντια». Καί θα έλεγα, για να μίν σάς κουράζω, αν θέλουμε ή Ελλάδα, ο Έλλαδικός

Μία ένιαία καί άναβαθμισμένη ΟΜΟΝΟΙΑ, ό στόχος του Γ. Προέδρου Λεωνίδα Παππά

Μία νέα, ένιαία καί άναβαθμισμένη Όμόνοια, είναι ό στόχος που έβαλε ό νεοεκλεγμένος Γενικός Πρόεδρος της Όμόνοιας Λεωνίδα Παππάς. Οι πρώτες του κινήσεις, αυτούς τους τρεις μήνες στο τιμόνι της όργάνωσης, είναι ένθαρρυντικές. Μέ τις άνακαινίσεις, συναντήσεις καί παραγωγικές προτάσεις, που φέρνει στο προσκήνιο, μαρτυρεί πώς ή Όμόνοια μπορεί να ξαναβρεί τον παλιό καλό της έαυτό καί να βοηθήσει στην επίλυση των συσσωρευμένων προβλημάτων της Έλληνικής Κοινότητας. Πρώτη κίνηση του Προέδρου, ν' αλλάξει την όψη καί την λειτουργικότητα των γραφείων της Όμόνοιας στην πόλη των Αγ. Σαράντα, που βάσει του καταστατικού είναι καί ή Έδρα της.

Κατόρθωσε ώστε τα γραφεία να λειτουργούν σε καθημερινή βάση, με προσωπικό, άναβαθμίζοντας, εκ πρώτης άπόψεως, το όνομα της Όμόνοιας.

Τίς τυχόν παρατυπίες καί παρανομίες που έγιναν στις προσεχείς εκλογές προσπαθεί να τίς διορθώσει, έχοντας ως στήριγμα το καταστατικό. Μέ δική του πρόταση διευρύνθηκε το 61μελές Γενικό Συμβούλιο με νέα έπιπρόσθετα μέλη. Στην πρώτη φάση με την συμμετοχή των πρώην Προέδρων της Όμόνοιας καί έν συνέχεια με άλλα πρόσωπα που έχουν κάποια ιστορία στο βίο της όργάνωσης.

Τρίτη του κίνηση, ή συγκρότηση του Πολιτικού Συμβουλίου, που το καθορίζει το άρθρο 28 του καταστατικού καί που είναι στην άρμοδιότητα του Προέδρου να επιλέξει πρόσωπα που θα το άπαρτίσουν. Καί ό Πρόεδρος σκέφτηκε να ξαναφέρει στο προσκήνιο καί να κινητοποιήσει όλους εκείνους που άναδείχθηκαν στο άξίωμα του Βουλευτή, Νομάρχη, Δημάρχου, Προέδρου... με το χρίσμα της Όμόνοιας.

Ο ρόλος του Π.Σ. θα είναι συμβουλευτικός καί θα προωθεί στο Γενικό Συμβούλιο προτάσεις συγκεκριμένες, καί άποδοτικές. Τόν τρόπο αυτόν έπαναφέρονται στην ενεργή δράση όλα τα

ξεχασμένα καί περιθωριοποιημένα στελέχη της Όμόνοιας, στελέχη που έδωσαν μάχες για την άναβάθμιση του ρόλου καί των στόχων της Όμόνοιας. Καί δεύτερον, είναι ένα δείγμα της ένότητας καί της ένιαίας πολιτικής της Όμόνοιας.

Στην πρώτη σύσκεψη του Π. Συμβουλίου

τρία ήταν τα θέματα που συζητήθηκαν: 1) Η χρηστικότητα καί ό ρόλος που πρέπει να διαδραματίσει το Π.Σ. 2) Η Όμόνοια ως εκπρόσωπος της Ε.Ε.Μ. καί ή άνάγκη άναδιοργάνωσής της. 3) Οι έρχόμενες τοπικές εκλογές βάσει της νέας διοικητικής διαίρεσης.

Όλοι οι συμμετάσχοντες ένέκριναν

«Η Όμόνοια δεν μπορεί να γίνει ούτε ή ούρά, ούτε το συμπλήρωμα καί ούτε ή συνιστώσα κανενός άλλου πολιτικού φορέα.

Λεωνίδα Παππάς

ως θετική την πρωτοβουλία του Προέδρου για την συγκρότηση του Πολιτικού Συμβουλίου καί πρότειναν να διευρυνθεί, επιλεκτικά, με προσωπικότητες του βορειοκυπριακού χώρου, όπου κι αν βρίσκονται.

Η Όμόνοια να ξαναβρεί τον καλό της έαυτό. Χρειάζεται δουλειά άπ'

όλους, θα είναι δεδομένη ή συμβολή των παλιών για το καλό του τόπου σε μία περίοδο συρρίκνωσης καί άφανισμού του έλληνικού στοιχείου. Οι έπαφές καί ή έννημέρωση τόσο των εδώ έναπομεινάντων, όσο καί στον έλλαδικό χώρο πρέπει να είναι έντονες, προετοιμασμένες καί άποδοτικές. Άναδιοργανώσεις άπο τη βάση, διορθωση των παρατυπιών καί ή προετοιμασία μιας καλά όργανωμένης έκτακτης διήμερης ή τριήμερης Συνδιάσκεψης. Ειδικευμένες έπιτροπές για θέματα παιδείας, πολιτισμού, περιουσιακών κι άλλων θεμάτων, να λειτουργήσουν στο άκέραιο.

«Η Όμόνοια δεν μπορεί να γίνει ούτε ή ούρά, ούτε το συμπλήρωμα καί ούτε ή συνιστώσα κανενός άλλου πολιτικού φορέα. Πόσο μάλλον όταν οι σημερινές συμμαχίες είναι πέρα κάθε λογικής παραγωγικής συνεργασίας, άνάπτυξης καί εύρωπαϊκού προσανατολισμού αλλά με την ρηχή έννοια του πολιτικού παζαριού».

Έλπίζουμε πώς ή Όμόνοια, με τα μετρά που παίρνει, μά ίδίως με τις κινήσεις του νέου της προέδρου, θα βρεί τον καλό της έαυτό καί σίγουρα οι έπιτυχίες θα είναι ύπαρκτες.

(άπό συνεργάτη της Σ.Φ.Ε.Β.Α. στη Β. Ήπειρο)

Η ΑΛΒΑΝΙΑ ΣΤΕΡΕΙ ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΕΣ

Έκπαίδευση, θρησκεία, περιουσίες, διοικητική μεταρρύθμιση, είναι μόνο μερικά από τα σοβαρά ζητήματα που συνεχίζουν να ταλανίζουν τον Βορειοηπειρωτικό ελληνισμό στην γειτονική μας χώρα, την ώρα μάλιστα που αυτή διακαώς επιθυμεί την ένταξη της στην μεγάλη οικογένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έκδηλωση του ΚΕΑΔ στα Τίρανα

Σ' αυτό το πλαίσιο λοιπόν, σε κεντρικό ξενοδοχείο των Τιράνων, το ΚΕΑΔ πραγματοποίησε στις 10.12.14, έκδηλωση για τα δικαιώματα των μειονοτήτων στην Αλβανία. Παρουσία ξενων αντιπροσωπειών και πολλών πρεσβειών, οι εκπρόσωποι των μειονοτήτων παρουσίασαν σύντομη έκθεση για τα προβλήματα που τους απασχολούν. Εκ μέρους της Ελληνικής Μειονότητας, μίλησε ο Λεωνίδας Παππᾶς, εκπροσωπώντας τον Γενικό Πρόεδρο της Ομόνοιας Βασίλη Μπολάνο. Με την έμπεριστατωμένη ομιλία του καθήλωσε το κοινό, αφήνοντας στην άκρη εθνικιστικές κορώνες και φανατικούς λόγους, παραθέτοντας στοιχεία για το τι ισχύει σήμερα στην ελληνική μειονότητα και τα προβλήματα που αυτή αντιμετωπίζει.

Τά σημαντικότερα προβλήματα

Ο κ. Παππᾶς αναφέρθηκε επιγραμματικά στα πιο σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Βορειοηπειρωτικός ελληνισμός.

Στά βιβλία Ιστορίας και Γεωγραφίας υπάρχουν κεφάλαια αλτρωτισμού προς την Ελλάδα και αυτά διδάσκονται με προκλητικό τρόπο στις τάξεις όπου φοιτούν τα ελληνόπουλα.

Οι διορισμοί των εκπαιδευτικών γίνονται με πολιτικά και άλλα κριτήρια και όχι με άξιοκρατικά εκπαιδευτικά.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

* Η δημόσια εκπαίδευση στη μητρική μας γλώσσα επιτρέπεται μόνο στις αναγνωρισμένες από το κράτος ως μειονοτικές περιοχές ενώ σε άλλες περιοχές, παρόλο που συμπληρώνεται ο απαιτούμενος αριθμός (όπως προβλέπει η νομοθεσία του κράτους) δεν επιτρέπεται το άνοιγμα δημοσίων σχολείων στην μητρική μας γλώσσα.

* Παρόλο που με τον εκπαιδευτικό

νόμο του 1996 για τα μέλη των μειονοτήτων προβλέπεται ώστε η διδασκαλία να γίνεται 75% στη μητρική γλώσσα και το 25% στα αλβανικά, η αναλογία αυτή δεν τηρήθηκε ποτέ. Έξάλλου στη μητρική γλώσσα δίδονται δευτερεύοντα μαθήματα –αν μπορούμε να τα πούμε έτσι - όπως, γυμναστική, χειροτεχνία, μουσική κλπ, όποτε στην ουσία τα περισσότερα μαθήματα γίνονται στα αλβανικά.

* Στην δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν υπάρχει εκπαίδευση στη μητρική γλώσσα.

* Στα βιβλία Ιστορίας και Γεωγραφίας υπάρχουν κεφάλαια αλτρωτισμού προς την Ελλάδα και αυτά διδάσκονται με προκλητικό τρόπο στις τάξεις όπου φοιτούν τα ελληνόπουλα.

* Οι διορισμοί των εκπαιδευτικών γίνονται με πολιτικά και άλλα κριτήρια και όχι με άξιοκρατικά εκπαιδευτικά.

ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ

Τα αλβανικά δικαστήρια παραχωρούν μαζικά τα τελευταία χρόνια σε υποτιθέμενους απογόνους Αλβανών τσιφλικάδων, οι οποίοι με ύπουλες μεθοδεύσεις και πλαστά έγγραφα διεκδικούν τεράστιες εκτάσεις γης σε όλες τις περιοχές – επαρχίες της Ελληνικής Μειονότητας. Χιλιάδες στρέμματα γης έχουν ύφαρπαγεί παράνομα από πολίτες που δεν έχουν καμμία σχέση με την περιοχή μας. Οι καταπατήσεις αυτές συνεχίζονται ακόμα με την ευνοια του Αλβανικού κράτους, έφ' όσον

δεκάδες τέτοιες διεκδικήσεις έκκρεμούν δικαστικά και όλο και αυξάνεται ο αριθμός εκείνων που δικαιώνονται.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Όπως και με την απογραφή του 2011 την τελευταία στιγμή έγιναν εις βάρος της ελληνικής μειονότητας προκλητικές αλλαγές. Σύμφωνα με τον κ. Παπᾶ ενώ στα κριτήρια της διαιρέσης δεν προβλέπονταν αλλαγές, στις υπάρχου-

σες διοικητικές μονάδες, μόνο στην Ελληνική Μειονότητα και συγκεκριμένα στο νέο όπως ονομάστηκε Δήμο της Φοινίκης αφαιρέθηκαν οκτώ χωριά για να τα ενώσουν με τους Δήμους Αγίων Σαράντα, Δελβίνου και Κονίσπολης. Μετά από πολλές πιέσεις και συγκέντρωση υπογραφών επέστρεψαν τα έφτα χωριά στο νέο Δήμο Φοινίκης, δεν επέστρεψε όμως ένα χωριό της Επαρχίας Αλύκου, η Τσοούκα. Και αυτό για να αποκλειστεί ο νέος Δήμος από τη θάλασσα.

Σύμφωνα με τον χάρτη της νέας διοικητικής μεταρρύθμισης, τα σύνορα του Δήμου των Αγίων Σαράντα και του άμιγώς ελληνικού Δήμου της Φοινίκης μοιάζουν με τα σύνορα της Κροατίας με την Βοσνία, όπου η πρώτη με μία στενή παραλιακή λωρίδα αποκλείει την έξοδο της δεύτερης στην Αδριατική.

Περί υποχρεώσεων...

Στην πολύ ενδιαφέρουσα ομιλία του ο κ. Παππᾶς αναφέρθηκε ακόμη στις υποχρεώσεις των μειονοτήτων έναντι της Πολιτείας. Ανέφερε χαρακτηριστικά: «πριν από κάποιους μήνες ένας αξιόλογος επιστήμονας και άνθρωπος του πνεύματος ο Μάξ Βέλιο είπε κάποιες αλήθειες όπως εκείνος τις έκρινε. Όπως για παράδειγμα πώς η Ελληνική Μειονότητα στην Αλβανία ήταν και είναι μόνο θύμα της εγκληματικότητας και ποτέ θύτης. Ή ότι το φαινόμενο όπου οι πολίτες δεν πληρώνουν το ρεύμα και τις άλλες υποχρεώσεις στο κράτος δεν θα το συναντήσεις σε αυτές τις περιοχές. Είπε και άλλα τα οποία στην Αλβανία πολλοί τα σκέπτονται αλλά δεν τολμάει κανείς να τα πεί... «...Το γεγονός ότι υπήρχαν καταγιστικές αντιδράσεις σε σημείο που αναγκάστηκε να πεί συγγνώμη, δείχνει πώς έχουμε να κάνουμε με μία ανώριμη κοινωνία που δεν μπορεί ή δεν έμαθε να δέχεται εύκολα την άλλη άποψη και ακόμα χειρότερα το δικό του άλλου».

Και συνεχίζει ο κ. Παππᾶς: «αν ρωτήσεις όποιονδήποτε Αλβανό, από την Κονίσπολη μέχρι το Τροπόγια, για τα δικαιώματα των μειονοτικών στην Αλβανία, θα ακούσεις την ίδια απάντηση, ότι δηλαδή «η Αλβανία είναι χώρα πρότυπο ως προς τον σεβασμό των δικαιωμάτων των μειονοτήτων», το είπα άλλωστε και ο πρωθυπουργός κ. Ράμα στην επίσκεψή του στη Σερβία και το επανέλαβε πολλές φορές στο κοινοβούλιο. Ακόμα και οι άνθρωποι που ζουν καθημερινά με μειονοτικούς όπως είναι οι κάτοικοι του νότου που συμβιώνουν καθημερινά με Έλληνες ή οι κάτοικοι της Σκόδρας που ζουν με Μαυροβούνιους κλπ, έχουν ακριβώς την ίδια άποψη...»

Κατάλοιπα του παρελθόντος...

Κατά τον Λ. Παπᾶ «όλοι εμείς κληρονομήσαμε μία κατάσταση και μία νοοτροπία από το κομμουνιστικό καθεστώς την οποία δεν προσπαθήσαμε ή δεν καταφέραμε να αλλάξουμε. Και επιπλέον να πω πως όλοι εμείς που είμαστε σήμερα εδώ, ή μεγαλύτερη υποχρέωση που έχουμε έναντι των κοινοτήτων που εκπροσωπούμε και της κοινωνίας γενικότερα είναι να αναπτύξουμε έναν ειλικρινή διάλογο με την αλβανική πολιτεία και την κοινωνία. Κάτι που δεν έγινε μέχρι σήμερα παρόλο που πέρασαν 24 χρόνια από την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος από το οποίο δεν κληρονομήσαμε μόνο την άποψη και νοοτροπία που προανέφερα, αλλά και την τακτική που έχει το αλβανικό κράτος. Μία τακτική που την ιδιαιτερότητα μίας κοινωνίας που μπορεί να είναι η γλώσσα, τα

Τά αλβανικά δικαστήρια παραχωρούν μαζικά τα τελευταία χρόνια τεράστιες εκτάσεις γης σε όλες τις περιοχές της Ελληνικής Μειονότητας, σε υποτιθέμενους απογόνους Αλβανών τσιφλικάδων, οι οποίοι την διεκδικούν με πλαστά έγγραφα.

είναι ή γλώσσα, τα έθιμα ή η θρησκεία δεν τα βλέπει ως κοινωνικό πλούτο, αλλά εμπόδια σε μία ποσοποιημένη και «όμοιογενή» κοινωνία που επιθυμεί! Ακριβώς με αυτή τη νοοτροπία αγαπητοί φίλοι είμαστε αντιμετώπι-

ποι. Μία νοοτροπία που δεν θέλει να κάνει μία ρεαλιστική απογραφή για να δει τέλος πάντων ποιος είναι ο πραγματικός αριθμός των μειονοτήτων. Το 2011 βιώσαμε όλοι μία παρωδία. Ή τότε αλβανική κυβέρνηση δεν μπόρεσε να κρατήσει ούτε τα προσχήματα βγάζοντας νόμο λίγες μέρες πριν την έναρξη της απογραφής πώς αν δηλώσεις στοιχεία διαφορετικά από αυτά που αναφέρονται στο ληξιαρχείο θα τιμωρείσαι! Μά τι νόημα έχει τότε ή απογραφή;».

Καταλήγοντας ο εκπρόσωπος της ελληνικής μειονότητας σημείωσε με νόημα: «ζούμε σε μία χώρα που τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια δεν την στερούμαστε μόνο εμείς που ανήκουμε σε άλλες εθνότητες, αλλά το σύνολο των πολιτών αυτής της χώρας. Ζούμε σε ένα κράτος που κυριαρχεί ή πολιτική διαφθορά και το πελατειακό κομματικό κράτος. Και για να τα πολεμήσεις όλα αυτά, όπως λέει ένας σπουδαίος Έλληνας ποιητής, ο Ανδρέας Κάλβος «Θέλει ἀρετή και τόλμη ή ἐλευθερία». Ή στάση του προέδρου του ΚΕΑΔ στις τελευταίες εμφανίσεις στο αλβανικό κοινοβούλιο είχε και ἀρετή και τόλμη και νομίζω πώς αυτή ή προσπάθεια πρέπει να στηριχθεί από όλες τις μειονότητες αλλά και γιατί όχι και τους υπόλοιπους Αλβανούς πολίτες που επιθυμούν την πραγματική ἐλευθερία».

**έφημ. «ΠΡΩΪΝΟΣ ΛΟΓΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ»
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ 13-14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2014**

ΘΕΡΜΑ ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Τελευταία, μάς ήλθε μια ευχάριστη και ελπιδοφόρα είδηση από την Βόρειο Ήπειρο: Νέος Πρόεδρος τής Δ.Ε.Ε.Μ. «ΟΜΟΝΟΙΑ» εξέλεξε ο κ. Λεωνίδας Παππάς από το Άλυκο τών Αγίων Σαράντα.

Η εκλογική νίκη του κ. Παππά επιτεύχθηκε στον δεύτερο γύρο τών σχετικών εκλογών, που πραγματοποιήθηκε στο κινηματοθέατρο τών Αγίων Σαράντα, με την συμμετοχή 360 ψηφοφόρων Βορειοηπειρωτών, στις 11 Ιανουαρίου 2015.

Ο νέος Πρόεδρος είναι πολιτικός μηχανικός, νέος στην ηλικία και έχει μεγάλη όρεξη να εργασθῆ ἀποφασιστικά για τὰ δίκαια και τὰ δικαιώματα τής Ἑλληνικῆς Ἐθνικῆς Κοινότητας.

Τὰ τελευταία χρόνια, ἡ «ΟΜΟΝΟΙΑ» ταλαιπωρήθηκε, ἀτυχῶς, ἀπὸ ἐνέργειες ἀμφιλεγόμενες ὠρισμένων παραγόντων τής Ἐνώσεως. Γι' αὐτό, τὰ ἀποτελέσματα τών ἐκλογῶν ἐχαροποίησαν ὅλους ὅσοι γνωρίζουν τὸν νέο Πρόεδρο και ἀγαποῦν τὴν «ΟΜΟΝΟΙΑ». Συγχαίρουμε, λοιπόν, τὸν κ. Παππά. Καὶ τοῦ εὐχόμεστε νὰ εργασθῆ, μέσα ἀπὸ τὴν «ΟΜΟΝΟΙΑ», γιὰ τὴν ὁμόνοια, τὴν σύμπνοια καὶ τὴν ἐνότητα τών Βορειοηπειρωτῶν ἀδελφῶν μας. Νὰ εἶναι δὲ βέβαιος, ὅτι θὰ τὸν συνοδεύουν πρωτίστως οἱ προσευχῆς τοῦ αἰοδίου ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ καθὼς και οἱ ταπεινές, ἀλλὰ ὀλόθερμες εὐχῆς τοῦ ΠΑΣΥΒΑ, τής ΣΦΕΒΑ καὶ ὄλων μας.

«B.B.»

ΝΤΡΟΠΗ !

Τὸ χρῆμα καὶ τὸ κέρδος -θεμιτὸ ἢ ἀθέμιτο, πρὸ παντὸς ἀθέμιτο - κυριαρχεῖ στὴν ζωὴ πολλῶν ἀνθρώπων. Κι' ὄχι μόνο τῶν φτωχῶν, ἀλλὰ καὶ ὑψηλὰ ἱσταμένων και εὐκατάστατων. Στὸ τέλος, ὅμως, πέφτουν στὴν παγίδα πού τοὺς στήνει ὁ μαμωνᾶς. Κι' ὄχι μόνο τὰ χάνουν ὅλα τὰ ἄνομα κέρδη, ἀλλὰ γίνονται και περιέγελος τής κοινωνίας.

Αὐτό, ἀκριβῶς, συνέβη μὲ τὸν γραμματέα τοῦ Γενικοῦ Προξενείου μας στὸ Ἀργυροκάστρο, ὁ ὁποῖος εἶχε στήσει «βιομηχανία» καὶ ἐξέδιδε πλαστὲς βίζες εἰσόδου Σένγκεν σὲ Ἀλβανούς ὑπηκόους, κυρίως μάλιστα σὲ νεαρῆς ἡλικίας γυναῖκες.

Τὴν ὑπόθεση ἔφερε στὸ φῶς ἀπόρρητο τηλεγράφημα τοῦ Προξενείου Ἀργυροκάστρου πρὸς τὸ ΥΠΕΞ τὸ 2009. Ἡ ἔνορκη διοικητικὴ ἐξέταση πού ἀκολούθησε, διαπίστωσε σωρεία παραβάσεων. Κάποιοι μάρτυρες κατέθεσαν, ὅτι ὁ ἐν λόγω ζοῦσε πολυτελεῖ βίο, διέμενε σὲ πανάκριβα ξενοδοχεῖα και σπαταλοῦσε τεράστια ποσὰ γιὰ διασκεδάσεις σὲ νυχτερινὰ κέντρα. Τὸ Πειθαρχικὸ Συμβούλιο τοῦ ΥΠΕΞ τοῦ ἐπέβαλε τὴν ποινὴ τής ὀριστικῆς παύσεως, τὴν ὁποία ἐπεκύρωσε πρόσφατα τὸ Συμβούλιο τής Ἐπικρατείας.

Τέτοια γεγονότα προκαλοῦν μεγάλη ντροπή. Γιατὶ δὲν εἶναι μόνο ἡ ἐκμετάλλευση τῶν φτωχῶν Βορ/τῶν ἢ καὶ Ἀλβανῶν, ἀλλὰ κυρίως ὁ διασυρμὸς τής Ἑλλάδος. Γι' αὐτό, σὲ τέτοιες νευραλγικές θέσεις πρέπει νὰ τοποθετοῦνται ἀκέραιοι καὶ ἠθικοὶ ἄνθρωποι. Ἀπαιτεῖται μεγάλη προσοχή.

«B.B.»

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Ἡ «Ὁμάδα Πρωτοβουλίας Χειμαριωτῶν γιὰ μιὰ Εὐρωπαϊκὴ Χειμάρρα» μὲ σκληρὴ ἀνακοίνωσή της καυτηριάζει τὴν ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τής Ἀλβανίας νὰ συγκροτήσῃ Διϋπηρεσιακὴ Ὁμάδα Ἐργασίας γιὰ τὴν ἐπαλήθευση καὶ τὸν ἔλεγχο τής νόμιμης καταστάσεως τῶν κρατικῶν και ἰδιωτικῶν περιουσιῶν στὴν παράκτια ζώνη, πού συμπεριλαμβάνονται στὸ ἔδαφος τῶν Δήμων Αὐλῶνος, Χειμάρρας, Αγίων Σαράντα καὶ Κονίσπολης. Κι' αὐτό γιατί ἡ Ὁμάδα Πρωτοβουλίας διαβλέπει, ὅτι πίσω ἀπὸ τὴν ἀπόφαση αὐτή, κρύβεται ἡ ἐπίδωξη τής Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως νὰ νομιμοποιήσῃ καταπατήσεις και ἀρπαγῆς περιουσιῶν τῶν Χειμαριωτῶν. Λέει δὲ στὴν ἀνακοίνωσή της, ὅτι ἡ Κυβέρνηση «παραδίνει τὰ κτήματα σὲ κομματικούς ὑποστηρικτές της πού τοὺς ὀνομάζει «ἐπιχειρηματίες» γιατί πίσω τους κρύβονται ὕπουλα καὶ ἡ χθεσινὴ καὶ ἡ σημερινὴ πολιτικὴ ἐξουσία, ἡ ὁποία ξεχνάει ὅτι τὸ κάθε σύγχρονο σύνταγμα σὲ ὅλο τὸν πολιτισμένο κόσμο τονίζει ὅτι ἡ ἰδιοκτησία εἶναι ἱερή, κληρονομημένη καὶ ἀμετάβλητη».

Δυστυχῶς, ἡ Ἑλλάδα, μπλεγμένη στὴν δίνη τοῦ οικονομικοῦ προβλήματος, δὲν ἀσκεῖ ἔθνικὴ πολιτικὴ. Φοβόμαστε, ὅτι αὐτὴ τὴν ἀδιανομία θὰ τὴν πληρώσουμε ἀκριβά.

«B.B.»

ΧΑΡΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ !

Ὅπως ἔγινε γνωστὸ, ἡ Ἐνωση Ξενοδόχων Ἰωαννίνων, σὲ συνεργασία μὲ τὴν Περιφέρεια Ἠπείρου, θὰ καταβάλλῃ διαρκεῖς προσπάθειες, προκειμένου νὰ προβάλλῃ τὰ Γιάννινα καὶ τὴν Ἠπειρο. Γιὰ τὸν λόγο αὐτό, οἱ Γιαννιώτες Ξενοδόχοι θὰ ἐπισκεφθοῦν ὠρισμένες χῶρες, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὴν ...Ἀλβανία, ἀπὸ τῆς 19 ἕως τῆς 22 Μαρτίου τ.ἔ., προκειμένου νὰ φέρουν τουρίστες

στὴν Ἠπειρο.

Στὸ πρόγραμμα τοῦ ταξιδιοῦ στὴν γείτονα, θὰ γίνονται ἐπαφές μὲ τὸν ΕΟΤ Ἀλβανίας, συνεντεύξεις και παρουσιάσεις τής Γιαννιώτικης περιοχῆς στὰ ἄλβανικὰ ΜΜΕ, ἀλλὰ καὶ ἡ λειτουργία περιπτέρων πληροφόρησης στὰ δυὸ μεγαλύτερα ἐμπορικὰ κέντρα τής Ἀλβανίας, μὲ σκοπὸ τὴν προσέλκυση Ἀλβανῶν τουριστῶν στὰ Γιάννινα.

Χαρᾶς εὐαγγέλια, λοιπόν! Ὅμως, ἀπὸ Ἀλβανούς «τουρίστες» τὰ τελευταία 25 χρόνια, ἄλλο καλό... Ὅσοι, μάλιστα, ζοῦν στὶς ἀκριτικές περιοχές τής Ἠπείρου τοὺς ἔχουν γνωρίσει πολλές φορές, ἀφοῦ μετέρχονται τὰ...εὐγενῆ ἐπαγγέλματα τῶν λωποδυτῶν, τῶν ἱεροσυλῶν, τῶν διακινητῶν ναρκωτικῶν, μερικοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν, καὶ τῶν δολοφόνων ἀθῶνων ἀνθρώπων. Ὡστε ἡ

Ἐνωση τῶν Γιαννιωτῶν Ξενοδόχων ἤλθε δευτέρη καὶ καταϊδρωμένη! Τὴν ἔχουν προλάβει τὰ δραματικὰ γεγονότα τής τελευταίας εἰκοσιπενταετίας, πού, δυστυχῶς, συνεχίζονται μὲ ἀμείωτο ρυθμό...

«B.B.»

Ἰδρυτής: Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ (+)
Ἰδιοκτησία: Πανελλήνιος Σύνδεσμος Βορειοηπειρωτικοῦ Αγῶνος (ΠΑ.ΣΥ.Β.Α)

Ἔδρα: Κόνιτσα Ἰωαννίνων **-Ἀλληλογραφία:** «Βορειοηπειρωτικὸν Βῆμα» 441 00 ΚΟΝΙΤΣΑ **Τηλέφωνο:** 26550-23384 **-Τηλεμοιότυπο (Fax):** 26550-23385

Ἡλεκτρονικὸ Ταχυδρομεῖο (e-mail): vor.vima@imdprk.gr

Ἐκδότης - Ὑπεύθυνος κατὰ τὸν Νόμο: Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης κ.κ. ΑΝΔΡΕΑΣ.

Διευθ. Συντάξεως: Δημ. Καλλιακμάνης. **Ὑπεύθυνοι Ὑλης:** Χρ. Σιχλιμοίρης, Γ. Ἐξαρχος.

Σύμβουλος Ἐκδόσεως: Απ. Σουτόπουλος. **- Νομικὸς Σύμβουλος:** Ἀθ. Κίτσιος

Εἰδικὸι Συνεργάτες: Απ. Π. Παπαθεοδώρου, Κ. Χολέβας.

Ἐκτύπωση - Ἡλ. σελιδοποίηση-Βιβλιοδεσία: Graphic Arts A.E.: Τηλ.: 26510 85333

Τὸ «Βορειοηπειρωτικὸν Βῆμα» ἐκδίδεται καὶ κυκλοφορεῖ δωρεάν.

Ἐπειδὴ, ὅμως, τὰ ἐξοδὰ του εἶναι πολλά, γι' αὐτό κάθε οικονομικὴ ἐνίσχυση γίνεται εὐχαρίστως δεκτὴ ἢ μὲ Ταχυδρομικὴ Ἐπιταγὴ (441 00 ΚΟΝΙΤΣΑ) ἢ στὸν λογαριασμὸ 386/296059-16 τής ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ. Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ λαμβάνουν τὸ «B.B.» στὸ σπίτι τους ἢ στὴν ἐργασία τους, μποροῦν νὰ στείλουν τὰ στοιχεῖα τους: ἢ μὲ ἐπιστολὴ τους στὴν διεύθυνση 441 00 ΚΟΝΙΤΣΑ, ἢ στὴν ἠλεκτρονικὴ διεύθυνση vor.vima@imdprk.gr ἢ ἐπικοινωνῶντας στὸ τηλέφωνο 26550 25029 (π. Χερουβεῖμ).